

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36, FÉLÉVRE 18, NEGYEDÉVRE 9, EGYHÓRA 3 FENEG. **EGYEN SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR. KÜLFÖLDRE A KÉTSZERESRE. — MEGJELNIK HETFO KIVÉTELEVEL MINDEN NAP. KIADÓ: A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.**

FELELŐS SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM: 10-20. ÉJJEL: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM: 18. és 8-12. **PÓRKIADÓ:** HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM 18. és 8-12. **PÓRKIADÓ:** HIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. TELEFONSZÁM: 578.

Ha akarom, törvény, ha akarom, nem törvény

Vajjon miről lehet szó, vajjon melyik magyar törvényről? Természetesen csak a numerus claususról. Erről a hírhedt törvényről, amelynek 10 éves anyagi és lelki szörnyű pusztításait csak a napokban állapította meg dr. Grósz Emil, a budapesti egyetem európai hírvé szemész-tanára, eddig is tudtuk, hogy valahány egyetem, sőt az egyetemeknek mindegyik kara más-másképp értelmezi és más-másképp hajtja végre. De mégis azt hittük róla, hogy törvény, tehát kötelez.

A tiszai ág. ev. egyházkerület debreceni közgyűlése e hó 10-én hozott határozatával megtagadta bennünket arra, hogy a numerus clausus nem is törvény. Az egyházkerületi közgyűlésnek az a határozata, hogy az ő miskolci jogakadémiájára nézve nem ismeri el a miniszteri rendeletet, hogy a miniszter által megállapított felvételi létszámot nem fogadja el, mit jelentene más, mint azt, hogy a numerus clausus nem törvény. De elemezzük egy kissé a dolgot, beszéljünk világosabban.

Az egyházkerület határozata nem mondja ki csak úgy röviden, hogy a numerus clausus nem törvény, legföljebb azt mondja ki, hogy a numerus clausus lehet törvény az állami egyetemen, de nem érvényes a felekezeti jogakadémián.

Az egyházkerület ugyanis azzal nem törődik, hogy az egyetem tartja-e magát a numerus clausushoz, vagy sem, sőt talán azt sem bánja, hogy ha ott a numerus clausus a legridegebben hajtják is végre és ha ott minden eszközt, módot felhasználnak a zsidó hallgatók visszaszorítására, létszámuknak a csökkentésére, de az ő jogakadémiáját ne bántsa senki és semmi!

Az egyházkerület úgy vélekedik, hogy a numerus clausus törvénynek nem lehet rendeltetése, hogy egy élő szervezetet, mint például a miskolci ág. ev. jogakadémiát, halálra sorvasszon; éppen azért fittyet hány annak a miniszteri rendeletnek, amely a fölvehető számát 40-re szorítja, ezzel ellentétben az egyházkerület utasítja az akadémiai dékánt, hogy a joghallgatók felvételében 100-ig meg se álljon, mert ezt így parancsolja a jogakadémia létevére.

De ezzel a határozattal egyidejűleg elfeledte az egyházkerület azt is kijelenteni, hogy nemcsak a jogakadémiának van létérdeke, hanem annak a 100 meg 100 érett zsidó ifjunak és leánynak, akik éppen a numerus clausus törvény miatt, vagy annak irányzatos alkalmazása következtében maradnak ki évről évre az egyetem falai közül és akik egy jogakadémia fenn-, vagy fenn-nem-állásának szintén fontos érdekénél egy sokkal magasabb rendű elvet a tanulás szabadságának, a szabad pályaválasztásnak, az akadálytalan, a nemes egyéni versenynek mindenek felett álló elvét érzik magukon megsértve és megcsufolva.

A tiszai egyházkerület határozata nem maradhat mélyreható következmények nélkül; ez a nagy jelentőségű testület, amelyben képviselők, felsőházi tagok, sőt még egyetemi tanárok is helyet foglalnak és hozták a határozatot, a maga komoly, megfontolt ítéletével pálcát tört a numerus clausus felett. Ítélete egyelőre csak a miskolci jogakadémiára szorítkozik, de ki kell, ki fog terjedni minden egyetemre és főiskolára.

Hogy is mondja Shakespeare:
„Köszönöm, zsidó, hogy erre megtanítottalak!”

Pedagógus.

Ha újabb háború törne ki, a civilizációt végső veszedelem fenyegetné, mondta Briand Páneurópa beszédében Genfben

Bethlen István gróf megkezdte tárgyalásait a külföldi vezető politikusokkal

Genf, szeptember 11. A népszövetségi közgyűlés mai délelőtti közgyűlésének Briand beszéde volt a főeseménye. — A francia külügyminiszter felszólalásának híre telt házat vonzott. A közönség számára fentartott padosorok zsúfolásig megteltek. A magyar delegáció tagjain kívül Bethlen miniszterelnök is megjelent az ülésen, hogy meghallgassa Briand beszédét. A delegátusok számára fejhallgatókat szereltek fel, úgyhogy ezen a közvetett uton jól hallhatják a szónokokat, de a hirlapírókhoz és a nagyközönséghez csak hangfoslányok jutnak el, mert az óriási terem valósággal elnyeli a hangot és a hangerősítő berendezések még tökéletlenebbek, mint a reformáció termében voltak.

Briand zajos tapstól kísérve lépett a szószeke.

Bevezetőben rámutatott arra, hogy a népek bizalma és ragaszkodása mindinkább növekszik a népszövetség iránt, mert egyre erősebben hisznek hivatásában és

benne látják a háború legfőbb akadályát.

A béke megszervezése hovatovább mindjobban megizmosodik. Ma már eljutottunk odáig — ami rendkívül nagy vívmánynak tekinthető —, hogy

a háborút büncselekménynek bélyegzik meg.

Különböző szerződéses, döntőbírói egyezmények, regionális megállapodások, a viszályok békés rendezését biztosító megegyezések: mindezek a Népszövetség védnöksége alatt nagy mértékben járulnak hozzá a háború megelőzéséhez és a biztonság körülbástyázásához. Ki kell építeni még jobban ezeket a biztosítókat, mert

erkölcsi lehetlenség, hogy háború esetén éppen azok legyenek az áldozatok, akik jóhiszeműek voltak és hittek a biztosított erkölcsi erejében.

Briand megállapította, hogy a leszerelés minden nehézség ellenére előrehaladt. A hatalmas csökkentették a haderők számát és lejjebb szállították a katonai költségvetéseket.

Briand lendületes szavakban hangzott a békeszerető szellemét és annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy minden kormány egyforma jóakarattal keresi annak lehetőségét, hogy

kiküszöböljék a háborút, ami átka az emberiségnek.

A Népszövetségnek bátran kezébe kell vennie az irányítást minden téren, ahol a béke megszilárdítását szolgálni lehet. — Előre látta a nehézségeket, de a helyzet logikája parancsolja, hogy

elsősorban azok a népek igyekezzenek megérteni egymást, amelyek a legtöbbet szenvedtek a háborúban.

Mindenki irtózattal gondol a háborúra, amelynek szomorú öröksége ma is rettenetes teherrel nehezedik az emberiségre. Nem ringatja magát ábrándokban s tudja, hogy a gondolat megvalósítása elé nagy akadályok tornyosulnak. De nem szabad visszariadni a nehézségektől, ha előbbre akarnak jutni. A válaszokból megállapítható, hogy az európai államok a legnagyobb komolysággal és alaposággal tet-

ték megfontolás tárgyává a kérdést. Mindenkinél érdeke, hogy az európai népek megszervezésével a békét még jobban megszilárdítsák.

A háború súlyos következményeit a győzők és legyőzöttek egyaránt érzik.
Gazdasági téren általános a válság.

Ha újabb háború törne ki, a civilizációt végső veszedelem fenyegetné.

Briand beszédét sűrűn szakította félbe a tetszésaj és befejeztével percekig zúgott a taps.

Genf, szeptember 11. Bethlen István miniszterelnök ma tovább folytatta bizalmas megbeszéléseit. Ebéd után Scialoja olasz delegátus kereste fel, félhat óraker Marinkovics jugoszláv külügyminiszter, háromnegyed hét óraker pedig Madgearu román miniszterrel tárgyalt. Henderson angol külügyminiszterrel holnap délután találkozik Bethlen gróf.

Apponyi Albertné grófné, továbbá Nickl Alfréd meghatalmazott miniszter és Thuránszky László miniszteri titkár, a magyar delegáció tagjai Genfben érkeztek.

Budapest, szeptember 11. A népszövetség ülésén elsőnek Henderson angol külügyminiszter szólalt fel, aki elpárhent a népszövetség halottait, majd röviden méltatta az európai konföderáció ter-

vezetet és örömmel nyilatkozott arról, hogy Briand ezt a tervezetet a népszövetség közgyűlése elé terjesztette. Reméli, hogy elgondolása konkrét eredményekre fog vezetni. Reméli azt is, hogy a leszerelési világerőkezletet már a jövő évben egybe hívhatják és döntő lépéssel vihetik előre a leszerelés ügyét.

A NEMET KÜLÜGYMINISZTER BETHLENNÉL.

Genf, szeptember 11. Curtius német külügyminiszter ma délután meglátogatta Bethlen István gróf miniszterelnököt. A két államférfi hosszú beszélgetést folytatott, amelynek során a közép- és kelet-európai agrár politikai helyzetet vitatták meg. Bethlen gróf miniszterelnök egyébként novemberben hivatalos látogatást tesz Berlinben.

NEMET INDITVÁNY. A KISEBBSÉGEK ÜGYÉBEN.

Genf, szeptember 11. A német delegáció beadványt intézett a népszövetség közgyűlése elnökségéhez, amelyben a kisebbségek ügyében követendő eljárásra tett előterjesztést. Curtius külügyminiszter érintkezést keresett a Genfben tartózkodó külföldi delegátusokkal és pontosan informálta magát a kisebbségek sérelmeiről.

Minden előkészület megtörtént Vass József temetésére

Debrecen és Hajdumegye küldöttségileg vesz részt a temetésen

Budapest, szeptember 11. Ma délelőtt tovább tartott a zárandókat az elhunyt Vass József népjóléti miniszter ravatalházba. A kerepesi temető halottasházában lobogó gyertyák százainak fényében áll ma is a ravatal. Kékiárvolós misz-sziós nővérek imádkoznak előtte és fesszes Vigyázz!-ban állják a diszorséget a Szent Imre-diákok. Sisakos, díszruhás rendőrök kettős sorokba állítják a ravatalhoz igyekvő kíváncsiakat.

A főkapun özönlök a tömeg, mindenki kezében néhány szál virág. A névtelen szerény virágai már garnadába gyűltek a ravatal lábánál. Egyre szaporodnak a koszorúk is, amelyek fehér, sárga, nemzetiszíni szalagjai gyászos színpompával veszik körül az ezüstösen csillogó érekeporsót.

A TEMETÉS RENDJE

A holnapi temetésre már ma megtörténtek az összes intézkedések. A miniszterelnökségen ma délelőtt is tanácskozás volt a temetés rendjének végleges megállapítása végett. Az elhunyt miniszter holttestét holnap reggel 9 óraker a parlament kupolacsarnokába szállítják.

Az országház kupolacsarnokában délelőtt 10 órától délután 1 óráig vonulnak fel az egyesületek és intézmények képviselői, egy óraker lezárják a parlament kapuit és csak 3 óraker nyitják fel újra. Délután három óraker kezdődik a gyűlékezés a kupolacsarnokban, ahol csak a két Ház elnöke és a kormány

által közösen kibocsátot meghívó felmutatása mellett lehet belépni.

A kupolacsarnok oszlopait fekete lepellel vonják be, a csillárokat fekete fátyvossal borítják. A piros bársonyszőnyeget fekete drapériákkal cserélik fel. A koporsóra Vass József nagyréposti inuláját, a misekönyvét és kelyhét helyezik. Az egyházi szertartást *Serédi Jusztinián* hercegprímás végzi, majd *Wlassics Gyula*, a felsőház elnöke, utána *Almásy László*, a képviselőház elnöke és végül *Klebsberg Kunó* gróf miniszterelnökhelyettes fognak gyászbeszédet mondani.

Az ünnepélyes beszentelés után a koporsót az egyetemi templomba szállítják, ahol *Zichy Gyula* gróf kalocsai érsek újból beszenteli a halottat, majd a koporsót a templom szentélye alatt épített *Katholikus Pantheonba* helyezik örök nyugalomra. Szombaton délelőtt 10 óraker a Mátyás-templomban *Szmrecsányi Lajos* egrí érsek celebrálja a rekviumet.

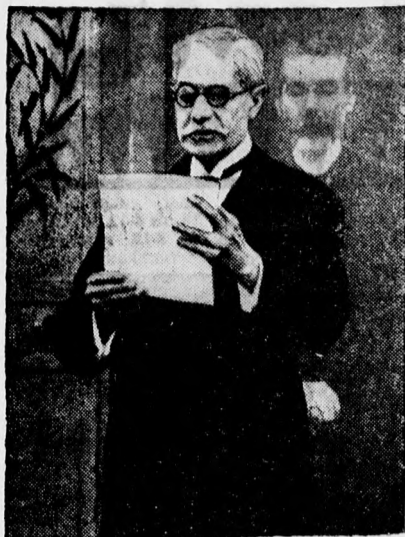
A résztvevővitarok ma délelőtt is százzal érkeztek a miniszterelnökségre külföldről és az ország minden vidékéről.

VASS JÓZSEF UTÁN NEM MARADT VAGYON

Vass József lezárt dolgozószobáját tegnap este 6 óraker nyitotta fel egy bizottság.

Ez alkalommal csak az íróasztalon maradt iratokat vették át a bizottság tagjai s azokat az aktákat, amelyek

Fehérneműkészítés
és gyermekruha hozott anyagból Alakítás, javítás.
SAS UCCA 2.

Zuzeta Cézár.
Venezuela kiküldöttje mint ideiglenes elnök megnívítja a genfi népszövetség XI. ülészakát.

fontos állami ügyeket tartalmaztak és így átvételük halaszthatatlan volt. A fiók és szekrények felhívására csak temetés után szombaton délelőtt kerülhet sor.

Vass Józsefnek egyetlen ingatlana sem maradt.

Semmiféle olyan vagyon tárgy nincs, amelyet komolyan számba lehetne venni.

Teliesen vagyontalanul halt meg Vass József! — ezt a megállapítást tették az illetékes tényezők, amikor fokozódó bámulattal látták, hogy milyen hatalmas jótékonytárgyat fejtett ki az elhunyt miniszter. Listák kerültek elő, amelyekről hosszú sorban állottak egymásután azoknak nevei, akik a nagy miniszter jótékonytársát élvezték. Intézmények és testületek, írók és művészek, özvegyek és árvák, a magánosok nagy serege részesült kisebb-nagyobb adományokban, amelyek

Vass József vagyonát ugyszólván teljesen felemésztették.

Sőt jövedelmén messze túlmenően adakozott Vass József, úgyhogy bármilyen líhetetlenül hangzik is, még lakásának berendezési tárgyaira is vannak tartozásai.

DEBRECEN ÉS HAJDUMEGYE A TEMETÉSEN

Vass József népiéleti miniszter temetésén a törvényhatóságok küldöttségileg képviselték magukat. Debrecen város és Hajdúvármegye küldöttsége mely pénteken reggel indul Budapestre, dr. Hadházy Zsigmond főispánból, dr. Vásáry István polgármesterből, Rásó Géza vármegyei alispánból, Ruffy-Vargha Kálmán felsőházi tagból, dr. Sz. Kun Béla egyetemi rektor, felsőházi póttagból — aki az egyetemet is képviseli —, dr. Láng Sándor és dr. Tóth Lajos egyetemi tanár, törvényhatósági bizottsági tagokból, valamint dr. Benkő Géza vármegyei tiszti főügyészből és dr. Dömsödy Imre főispáni titkárból áll. A küldöttség Debrecen város zászlója alatt vesz részt a temetésen, a zászlót a hajduörnmester emeli.

A küldöttség részt vesz a képviselőház kupolacsarnokában történő becszentelésen, a Magyar Pantheonban történő gyászszertartáson, valamint a budai koronázó templomban az engesztelő gyászmisén is.

Szombaton délelőtt a Szent Anna nevet viselő római katolikus templomban rekviem lesz, amelyen Debrecen várost és Hajdúvármegyét szintén küldöttség képviseli.

LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Ha ezideig nem sikerültek

felvételei, bizalommal forduljon Szakál Géza fényképezési szaküzletéhez, Piac u. 34., ahol díjmentesen szakszerűen kioktatják.

Kozmetikai rendelőmben

mindennemű szépséghibák, szemölcsök, szeplős felesleges hajszálak, idővelőtti ráncosodások végleges eltávolítása villannyal. Női segédlet mellett Dr. ZÖLD ISTVÁN orvos, PIAC UCCA 43. Szeplős palota

Az augusztusi esők későn érkeztek és keveset használtak a tengeri vetésnek

Surgoth Jenő vármegyei gazdasági főtanácsos a közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén a következőket jelentette a vármegye múlt hónapi gazdasági helyzetéről:

A július havi száraz meleg időjárást augusztus hó folyamán hőmérséklet dolgában a szélsőséges esős időjárás követte, különösen a nappali és éjjeli hőmérséklet között volt nagy ingadozás, amennyiben a hőmérséklet maximuma 30 C fok fölé is emelkedett, az éjjeli hőmérséklet viszont 10-12 C fok alá is süllyedt. Esőzések 9-17-e között voltak. A hónap folyamán kalászosaink cséplését általában befejezték, kivéve egy-két nagyobb gazdaságban, ahol a cséplések még szeptember hó első felére is kitolódtak.

Az augusztus havi esők a tengeri terméskilátásaira jótékony hatással voltak ugyan, azonban nagyobb javulás még nem észlelhető, mert az eső általában későn érkezett.

A tengeri beérése előrehaladt, a korai fajták törése szeptember első napjaiban kezdődött veszi. Közepes terméseredmény csak mélyebb fekvésű, humusos és jól megmunkált talajokon remélhető, általában vármegyénk-

ben csak féltérmet, sőt helyenként még gyengébb eredményre kell elkészülni.

A burgonya késői fajtáinál az esők hatására némi javulás mutatkozik, a laza homoktalajon azonban az eső későn érkezett. A korai fajtákat gyenge eredménnyel felszedték. A cukor- és takarmányrépa fejlődése sem kielégítő, a gyökérzet általában vékony, a levélzet legtöbb helyen időnek előtte elszáradt. A dohány törését megkezdték. A levélzet általában apró. A mesterséges takarmányok közül a csalamádé a július havi szárazság alatt tönkrement, egyéb takarmányfélék sarjadzása gyenge.

A legelők fűnövése az esőzések után némileg megindult, de a jószágnak még most sem nyújt elegendő táplálékot.

A szőlők fejlődését a csapadékos augusztus elősegítette. A további kedvező beéréshez tartós meleg időre volna szükség.

Végül jelentette a főfelügyelő, hogy a földművelésügyi miniszter ur Hajdudorog község 21 kisbirtokosa részére 59 darab berkshirei sertés tenyészanyag vásárlásához 9800 pengő jutalékos hitelt engedélyezett.

Ötven tifuszos beteg van Debrecenben

Debrecen város közigazgatási bizottságának szeptemberi ülésén a tiszti főorvosi jelentésből aggasztó kép bontakozott ki a fenyegető tifuszjárványról, úgyhogy a közigazgatási bizottság feliratot intézett a népjóléti miniszterhez, kérve a Horthy Miklós állami köz-kórház járványavillónjának mielőbbi megnyitását.

A Debreceni Független Ujság munkatársa kérdést intézett dr. Láng Sándor egészségügyi főtanácsos, tiszti főorvoshoz a tifuszjárványról. A tiszti főorvos a következőkben ismertette a helyzetet:

— Debrecenben ezidőszáig 50 tifuszos eset van.

A helyzet azért súlyos, mert a belgyógyászati klinikán átalakítások folynak és emiatt 18 ágyat használaton kívül helyeztek.

Ez rendkívül megnehezíti a tifuszos betegek elhelyezését, tehát a járvány elleni védekezést is,

mert ha a betegeket nem tudjuk egymás-

tól elkülöníteni, akkor a kontakt fertőzés elősegíti a betegek számának a szaporodását. Köztudomású, hogy a tifusz a kontakt fertőzés útján terjed leginkább, amit bizonyít az is, hogy

a klinikán egy négytagú család fekszik tifuszosan.

Az első tifuszbeteg elkülönítésére tehát okvetlenül szükség van. Különösen fontos ez az egyszobás lakásoknál, ahol kikerülhetetlen az egészséges családtagoknak a tifuszos beteggel való érintkezése.

A közigazgatási bizottság tudvalevőleg elfogadta azt a javaslatot, hogy feliratban kéri a népjóléti minisztériumtól a köz-kórház járványavillónjának mennél előbb való megnyitását s alig várjuk, hogy a pavillon megnyíljon. Ez nagyobb nehézségekbe nem is ütköznék, tekintettel arra, hogy ezidőszáig az egész köz-kórházi épületrészben ez van olyan állapotban, hogy leghamarabb átadható rendeltetésének. Annál inkább sürős volna ennek a járványavillonnak a megnyitása, mert a klinikákon, sajnos, a túlszűfolttság miatt nem tudunk elhelyezni betegeket.

— Az összes megjelenő szépirodalmi újdonságok, tudományos és ifjúsági könyvek a megjelenés után azonnal kaphatók a Debreceni Független Ujság Kölcson-könyvtárában.

Repülőgépverseny Chicagóban.

Fenn: A külföldi résztvevők egy csoportja. Lenn: A starthely.

A Debreceni Független Ujságot példányonként vásároló 25 szelvény és 1 pengő

lefedése ellenében egy hónapig használhatja A Debreceni Független Ujság KÖLCSONKÖNYVTÁRÁT

206

számu szelvény

Dr. Radó Rezső főtitkárgyása

A régi Magyarország legszebb fejlődési időszakának egy kiváló szorgalmas, munkás férfija távozott el ismét az élők sorából. Szerdán este örök álmorra hunyta le szemét, néhány napos szenvedés után Radó József nyugdíjas MÁV. felügyelő, az Üzletvezetőség forgalmi osztályának egykori főnöke, a debreceni vasutas világ és széleskörű ismerősei körének szeretettel övezett „Radó bácsi”-ja, akinek elhalálozásával édesatyjunkt veszítették el dr. Radó Rezső a kereskedelmi és iparkamara főtitkára és Miklós testvére.

Radó József 1851-ben született Pozsonyban közbeesülésben és szeretetben álló tekintélyes iparos családból. A hírneves tanárok, mint Szarvas Gábor, Thewrewk Emil, Lubrich Lajos által vezetett pozsonyi gimnázium kiváló eredménnyel elvégzése után a Bécsben akkor létesített vasuti tisztiképző tanfolyamot végezte el. 1871-ben a Magyar Északkeleti Vasut szolgálatába lépett. Szolgálatot teljesített Debrecenben, Vámsopronon, Halmibán, Sátoraljaújhegyen, majd állomásfőnök lett Bányában, ahonnan 1889-ben Budapestre az Északkeleti Vasut igazgatóságához osztották be központi szolgálatra.

Az Északkeleti Vasut államosítása és a m. kir. Államvasutak debreceni Üzletvezetőségének felállítása után Debrecenbe helyezték az újonnan felállított üzletvezetőséghez balesetvizsgálónak, amely beosztásban 15 évig dolgozott. 1906-ban az Üzletvezetőség forgalmi osztályának főnökhelyettese lett és 1911 elején a III. osztály főnökévé nevezték ki. Ebből az állásából ment 1912 július hó 1-én saját kérelmére több mint 41 évi szolgálat után nyugdíjba. A szolgálatból távozása alkalmával a MÁV. Üzletvezetőség tisztikara meleg szeretettel vett tőle innepélyes búcsút és Dávidházy Kálmán egyik művészi alkotását képző díszalbummal lepte meg.

Radó József egyszerű puritán egyéniségét széleskörben ismerték. Kiváló szaktudását rendkívül pontos és lelkiismeretes kötelességteljesítést a felsőbb vasuti körök nagyra becsülték. Szigorúságáról épen annyira ismeretes volt, mint abszolút igazságosságáról. Erőskezű főnök volt, akiről azonban mindenki tudta, hogy tisztviselő társai iránt igaz, meleg szeretettel érez és akire minden igaz ügyben mindig lehetett számítani.

Nyugalomba vonulása után meleg érdeklődéssel vett részt a Jogász és Tisztviselő Egylet életében és szíves készséggel adta meg munkában és széleskörű tapasztalatokban gazdag életének és nagy olvasottságának tanácsait és véleményeit a közgazdasági élet hozzáfördülő köreinek.

Hü fia volt a római katolikus egyháznak és majdnem mindenki ismerte nemrég még szálegyenes magas alakját, amint a templom hajójában igaz áhitattal merülten végezte imáját, vagy az necán vezette évek során meleg szeretettel, immár felserdült és oly sok gondossággal lelkéhez ölelt anokáit.

Csaknem 80 esztendő betöltő élete az elnyomatás idejében sarjadt, az életbe a magyar alkotmányosság ujászületésékor lépett, a régi Magyarország legszebb fejlődési időszakában telt el életalkotó munkával telt időszaka, látta a világháborút, átélte volt a nagy magyar katasztrófának, de sohasem szünt meg az iseni igazságosságba vetett hittel hinni és bízni a magyar feltámadásban.

Élete példája a becsületes, dolgozó ember igaz életének, amelynek nyolc évtizedet átölő tapasztalatai alapján szava mindig csak az volt: „Levegők lók és tanulatok és dolgozzatok, hogy érdemek legyetek az igazságtételre.”

n Ujságot
vásárló
y és
5
206
számu
szelvény

szó főttkár
za

g legszebb fejlő-
kiváló szorgalm-
ozott el ismét az
este örök álomra
ány napos szen-
f nyugdíjas Máv.
etéség forgalmi
főnöke. a debre-
széleskörű ismer-
el övezett „Radó
álózásával édes-
dr. Radó Rezső
kamara főttkára

en született Po-
és szeretetben
családból. A hir-
Szarvas Gábor,
ch Lajos által ve-
ziüm kiváló ered-
n a Bécsben ak-
ztképző tanfolya-
-ben a Magyar
lgálatába lépett.
Debrecenben, Vá-
n. Sátoraljahe-
ők lett Bányában
apestre az Észak-
ágához osztották
ra.

t államosítása és
debreceni Üzlet-
isa után Debrecen-
onnan felállított
alesetvizsgálónak
5 évig dolgozott.
etéség forgalmi
ettesse leit és 1911
önökévé nevezték
ment 1912 július
ere több mint 41
gdíjba. A szaká-
ával a MÁV. Üz-
meleg szeretettel
mesut és Dávid-
művészit alkotását
epte meg.

ri puritán egyé-
ismerték, kiváló
pontos és lelkiis-
esítését a felsőbb
becsülték. Szíga-
ra ismeretes volt.
osságáról. Erős-
l azonban min-
viselő társai iránt
érez és akire min-
ig lehetett számi-
sa után meleg ér-
szta a Jogász és
letében és szíves
munkában és szé-
an gazdag életé-
ságának tanácsait
zdasági élet hoz-

katolikus egy-
mindenki ismert
es magas alakját.
jában igaz áhitat-
imáját, vagy az
órán meleg szer-
t és olv sok gon-
elt anokáit.

öt betöltő élete az
sarjadt, az életbe
osság ujjászülété-
agyarország leg-
kában telt el élete.
időszaka. látta a
volt a nagy ma-
de sohasem színt
gosságba vetít
magyar feltáma-

esületes. dolgozó
amelynek nyolc év-
szálatatái alapján
z volt: „Legvetők
dolgozások, hogy
az igazságtételre.”

A miskolci személypályaudvaron egy veszteglő vagon lámpavasára felakasztotta magát egy ismeretlen férfi

Szerdán hajnalban a miskolci személypályaudvar pályáerei a szokásos körutjukat végezték a pályaudvar területén, amikor az áruvontak elötti sín páron

veszteglő tehervonat egyik vagonjának lámpavasán egy férfiholttestet pillantottak meg.

A pályáőrök azonnal értesítették a pályaudvari rendőrszobába parancsnokát, aki levágta a holttestet, amely a gyér hajnali világosságnál egy 40—45 év körüli ismeretlen munkáskülsőjű férfi hullájának látszott. A rendőrorvos megállapította, hogy a 40—45 év körüli férfi halála fulladás következtében már két-három órával előbb bekövetkezett.

A hullaszemle megejtése után a holttest kilétét akarta megállapítani a bizott-

ság, ez azonban nem sikerült. Átkutatták ruházatának zsebeit, de abban semmiféle irást nem találtak. A holttestet a tisztai pályaudvarról beszállították a köztemető hullaházába és itt a rendőrség közszemlére tette kilétének a megállapítása céljából. Az öngyilkos férfi, mint már közöltük, 40—45 év körüli,

haja vöröses, feje bubja kopasz, arca, bajusza borotvált, drapp mellényt, drapp kabátot, barna nadrágot, fekete Dorcú cipőt és fekete kalapot viselt.

A miskolci rendőrség megindította a kutatást az öngyilkosság ügyében és értesítették a debreceni kapitányságot is, mert nincs kizárva, hogy a munkáskülsőjű férfi erről a vidékről utazott Miskolcra.

A zsákai halálosvégű verekedés tettesei a debreceni tábla előtt

Zsákán 1928 szeptember 30-án halálos kimenetelű verekedés történt a falu legényei között. A faluban hónapokon át folyt az ellenségeskedés két legénycsoport között, az egyik csoportnak a vezére volt Szörnyű Balázs, a másik csoportnak pedig Cs. Duró Kiss Imre. A verekedés a két évvel ezelőtt megrendezett zsákai bálon történt. Szörnyű Balázs és Cs. Duró Kiss Imre egy leánynak nyaroltak és mindent elkövettek, hogy a közös ideál előtt a másik rovására érvényesüljenek. Többször összeveszték már, uccai verekedések zajlottak le, de komolyabb sérülés nem történt. A bál estéjén Szörnyű Balázs a kíséretében lévő Lévai Gézával, Nyári Józseffel és Ecsedi Sándorral meghuzódott a táncterem közelében lévő sötét uccában s ott bevárta Cs. Duró Kiss Imrét, aki Bagdi Lajos, M. Szántó Mihály, Cs. Duró Nagy Imre és G. Veres Sándor nevi cimboráival igyekezett a bálba. A két csapat a készült az összetűzésre, mert alaposan felszerelték magukat botokkal, késekkel. Mikor a száik uccában a két csapat egymásra talált. Lévai Géza elkiáltotta magát:

— Üssétek a nyomorultakat, ezek azok!
A kiáltásra Cs. Duró Kiss Imre kiugrott cimborái sorából és Szörnyű Balázssal mutatva kiáltotta:
— Üssétek a fejét, de nagyon, ott nem sántul meg!
A két tábor egymásnak rohant és alaposan elverték egymást. Bagdi Lajos a kezében levő tölgyfahusánggal Szörnyű Balázs fejére olyan hatalmasat ütött, hogy elvesztette eszméletét és a földre rogyott. Amikor Cs. Duró Kiss Imre látta az ellentábor vezérét a földön, odaszaladt hozzá és végigvágott ratja botjával.

Szerűlései olyan súlyosak voltak, hogy eszméletét egy percre sem nyerte vissza, néhány órával a verekedés után meghalt.
A verekedők közül Lévai Géza sérült meg súlyosabban, akinek egyik karja eltört és a fején is súlyos zúzódásokat szenvedett.
A halálosvégű verekedés ügyében a debreceni törvényszéken a múlt évben tartotta meg a tárgyalást dr. Jenei Sándor tanácsa. A főtárgyaláson a vádlottak tagadták a vádat. A kihallgatott tanúk azt igazolták, hogy a halálos ütést Cs. Duró Kiss Imre mérte Szörnyű Balázs fejére, akit Bagdi Lajos is többször megütött. A verekedés

Szerűlései olyan súlyosak voltak, hogy eszméletét egy percre sem nyerte vissza, néhány órával a verekedés után meghalt.

A verekedők közül Lévai Géza sérült meg súlyosabban, akinek egyik karja eltört és a fején is súlyos zúzódásokat szenvedett.

A halálosvégű verekedés ügyében a debreceni törvényszéken a múlt évben tartotta meg a tárgyalást dr. Jenei Sándor tanácsa. A főtárgyaláson a vádlottak tagadták a vádat. A kihallgatott tanúk azt igazolták, hogy a halálos ütést Cs. Duró Kiss Imre mérte Szörnyű Balázs fejére, akit Bagdi Lajos is többször megütött. A verekedés

Hívásait

tükörfényes másolatokkal legmondosabban és leggyorsabban Szakál Géza fotoszaküzlet modern laboratóriuma, Piac u. 34., készíti el.

Én is Philips rádiót veszek!...

MERT: amit nyújt, az: zene!
Hangtisztasága tökéletes, minősége kiváló.
Könnyen kezelhető. 6-12-18 havi részletre beszerezhető.

Minőség, jótállás, részlet, service.

súlyos testisértés büntetőben mondták ki bűnösnek és ezért

két évi fegyházra ítélték.

Bagdi Lajos másfél évi börtönbüntetésre, Cs. Duró Nagy Imrét, Lévai Géza megsebesítése miatt háromhónapi fegyházra ítélték. Az ítélet ellen az ügyész és a védő felebbezést jelentettek be.

A debreceni tábla dr. Nagy Kálmán tanácsa csütörtökön tárgyalta az ügyet és a debreceni törvényszék által hozott ítéletet teljes egészében helybenhagyta. Az ítélet ellen dr. Fényes Jenő és dr. Aczél Jenő védőügyvédek semmisségi panaszt jelentettek be. A bíbirer így a Kuria ítélete elé kerül.

csata után mindketten véresen kerültek el az országoton.

Az éjszakai órákban akadtak rájuk a környékbeli gazdák, de ekkor már sem a férfin, sem az asszonyon nem lehetett segíteni, mindketten meghaltak.

Összeütközések a berlini választási harcban

Berlin, szeptember 11. A nemzeti szocialistáknak a sportpalotában tartott választói gyűlése után a város különböző részeiben összeütközések kerütek a rendőrséggel. Plakátragasztó és plakátszaggató csapatokat is letartóztattak. A radikális párt egyes tagjait tiltott egyenruha viselése miatt állították elő. Az éjszaka folyamán összesen 89 előállítás történt, az előállítottak között van 21 kommunista, akik a Gneisehausstrassen rálöttek a nemzeti szocialisták menetére.

Idegenforgalom a hortobágyi hidivásáron

Az idén tudvalevőleg már megtartják az őszi hortobágyi hidivásárt is, szeptember 19-ikén. Az őszi hidivásárra nagy felhajtás készül s tekintettel a különleges látványosságra, most sok idegent várnak a Hortobágyra. Debrecen város idegenforgalmi hivatala is megfelelő előkészületeket tett az idegenforgalom emelésére, érintkezésbe lépett az általános utazási irodával, a Nemzetközi Vásár rendezőségével és a székesfővárosi idegenforgalmi hivattal kiránduló csoportok szervezése érdekében s remény is van rá, hogy megfelelő érdeklődés mutatkozik az idegenek körében a hidivásár iránt.

Anyakönyvi hírek

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 11-én, csütörtökön a következő bejelentések történtek:

Halálozások:

Kiss Zoltán ref. 4 éves Debrecen, Homok u. 61. Géder Éva ref. 15 napos Debrecen, Hajó u. 8.

Eljegyzések:

Balogh János—Gere Ilona, Király Sándor—Derzi Lenke, Horovitz Sándor—Ehrenfeld Ilona, Kerékgyártó Sándor—Suka Erzsébet, Sebián Ferenc—Puskás Anna, Weisz Dávid—Reich Terézia Zsófia.

Születések:

Nagy Pál lovasz, ref., Róza, leány; Lovass Zoltán h. százados, r. kath., Katalin, leány; Molnár Gyula p. i. cégv., g. kath., leány, Katalin Klára; Szabó Ferenc napsz., ref. reány, Erzsébet; Abrányi József hentessegéd, fiu, ref. József.

— Nyelvtanfolyamokat rendez 15-től kezdődően a magántisztviselők debreceni csoportja. Mindazok, akik ezen német-francia-angol és eszperantó kurzusokon résztvenni óhajtának, jelentkezzenek az egyesület Thalv Kálmán u. 14. sz. helyiségében szombaton este 8—9 óra között.

Férj és feleség halálos párbaja az országoton

Doronggal agyonverte egymást egy házaspár

Szentes, szeptember 11. Az éjszakai órákban jelentés érkezett a szentesi rendőrségre, hogy

a Szentes és Nagykirályság közötti országoton két holttestet találtak.

Az egyik holttest egy 55 év körüli gazdálkodó volt, a másik pedig egy körülbelül hasonlókorú nő holtteste volt. A szentesi rendőrség azonnal utasítást adott a nagykirálysági csendőrségnek, hogy még az éjszaka folytassa le a nyomozást. A nagykirálysági csendőrség megállapította, hogy

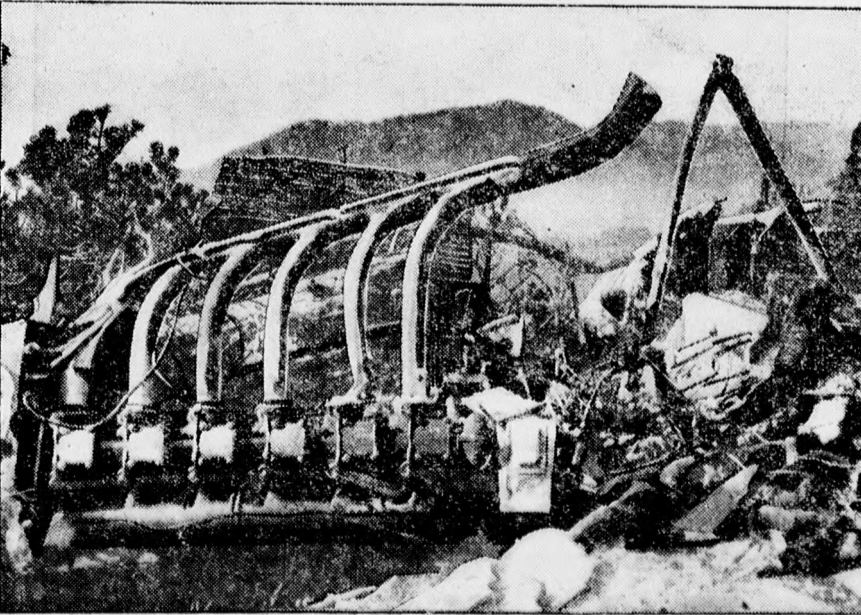
a két halott Tési-Fekete József és felesége, Molnár Eszter.

A nyomozás eddigi adatai szerint az 55 éves gazdálkodó rossz házasetletet élt feleségével és eddig már gyakrabban különváltan éltek egymástól. De azután rendszerint újból kibékültek, ez a béke azonban nem tartott sokáig, mert az asszony rövid együttélés után újból elköltözött a férjétől.

Megállapította a csendőrség nyomozása, hogy a gazdálkodó tegnap délután Gádoros községbe ment, ahol sorajárta a korcsmákat és sokat ivott. Meglehetősen ittas volt, amikor a késő délutáni órákban hazatért. Legnagyobb meglepetésére megtudta, hogy mialatt ő Gádorson volt, felesége, akitől ezidőszert éppen különváltan élt, bejött a tanyára, összecsomagolta az ottlevő holmikat, azokat elvitte, sőt ezenkívül még az üszöket is elhajította.

A gazdálkodót rendkívül felbosszantotta az asszony eljárása és elhatározta, hogy bármilyen módon is, de visszaszerzi az asszonytól az elvitt holmikat, de különösen az elhajtott üszöket. Dühösen eltávozott tanyájáról és apósa háza felé tartott. Utközben, úgy látszik, összetalálkozott feleségével. A jelek szerint a házaspár között nagy vitakozás és veszekedés támadt,

a férfi is, az asszony is felkapott egy dorongot és azzal ütötték, verték egymást, ahol csak érték. A hosszas

Az A 3 postarepülőgép romjai. A gép, amely Bécs és Zürich közt k...kedik. Bajorországban Garmisch-Partenkirchennél lezuhant s a sziklákra teljesen összetört. — A pilóta: Stojasawjevic szénén égett.

TANKÖNYVVÁSÁR III TANKÖNYVCSERE
Használt tankönyv felárán
BÖHM FERENC KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN
Ferenc József ut 7. Bika szálló mellett.

A krétakör

Nem Klubund írta, hanem megtörtént történet.

A banditák körülállták a házat. Tizenketten voltak: hét rabló és öt gyilkos. A száruk elé fekete kendőt kötöttek, hogy felismerhetetlenül tegyék magukat, még egy utolsó pillanást vették magukra a revolvere csövét, hogy meg van-e töltve, azután kapitányuk vezényszavára minden oldalról egyszerre behatoltak az épületbe.

Zöldberger és ifjú hitvese épp vacsoránál ültek.

Az inast Zöldberger elküldte félórával előbb egy skatulya rágógummival az anyósához, a szakácsnő viszont kimenős volt. Így azután egyedül voltak ketten odahaza.

Ellentétlára még csak gondolni sem lehetett. Amikor a rablók kapitánya „fel a kezéket!”-t vezényelt, a derek Zöldberger rövid megfontolás után engedelmességedett.

Nem gyáváságból.

Csupán mert nem szerette, ha föltött revolverrel piszkálják az orrát.

— Hol a pénz? — kérdezte tárgyilagosan a főrabló.

Zöldberger némán mutatott pénzszerényére. Nem szívesen. Annál kevésbé, mert a pénzszerény több, mint ötvenezer dinárt rejtett magában. Mint arról a rablók pár perc leforgása alatt meggyőződhetek.

A rablók elnöke erre az asszonyhoz fordult: — Gyertünk a smukkal!

Zöldbergerné sirni kezdett.

— Ne izélj, mamuska — mondták a rablók gyöngyöden — mert szétkalapáljuk a kopolytudat.

A fenyegetés hatott. Zöldbergerné abbahagyta az izlést és keserves sóhajtások között átadta valamennyi ékszerét a rablókknak, hogy a kopolytűját szét ne kalapálják.

Az ékszerek megérték százhuszer dinárt.

— Van még valami? — kérdezte a rablóvezér Zöldbergertől.

— Nincs. Legföljebb az eszeáig.

— Ezüst?

— Alpakka.

A rablók körösban csóválták a fejüket.

— Egy ilyen jómódu terménykereskedőtől elvárható az ember, hogy ezüst evőeszközei legyenek.

Zöldberger egy szóval sem válaszolt a szemrehányásra, mert érezte, hogy a rablók-nak igazuk van.

Egy pupos rabló odalépett ekkor a főnökhez és sugott valamit a fülébe.

— Természetesen — felelte neki a rablóvezérigazgató —, vári csak!

Krétát vett ki a zsebéből és egy kört rajzolt a padlóra. Amikor fölegyenesedett, intett cinkosainak, hogy állítsák Zöldbergert a kör közepére.

— Ha kimersz ebből a körből lépni, halál fia vagy! — fenyegette meg a rablófőnök Zöldbergert —, megértetted?

Zöldberger intett, hogy megértette.

A rablók erre otthagyták és közeledtek a remegő asszonyhoz.

— Ne félj tubicám — szölt közülük a legdaliásabb —, nem hántunk, csak éppen adj egy csókot.

Az asszony ellenkezett. A rabló ügyet sem vetett erre, hanem elkezdte vadul csókolni. Társai érdeklődve szemlélték a jelenetet. Egyszerre csak azonban nevetés hangozott fel a hátk mögött.

Ijedten fordultak meg valamennyien. Ki nevet itt?

Hát a Zöldberger. Ott állt a kör közepén, amit halálbüntetés terhe alatt tilos volt elhagynia és hasát fogta nevetésben.

A rablók összenéztek. Megőrült ez az ember?

Zöldberger azonban szemmeláthatóan nem törődött a konsternációval, amit nevetésével keltett, hanem jóízűen röhöcsélt tovább.

A rablók vállat vontak. Csak nevéssen, ha jólesik neki. Őket ez nem zavarta.

Visszatértek az asszonyhoz és sorban egymásután összecsókolták.

Zöldberger vigyorgott.

Zöldberger kacagott.

Zöldberger röhögött.

Volt valami félelemgerjesztő ebben a kacajban. A rablók egyre rosszabbul érezték magukat. Nem tudták mire vélni Zöldberger viselkedését.

Az idegükre ment.

A parancsnokuk nem bírta tovább. Kiadta a jelszót:

— Pucolás!

A rablók abbahagyták a csókolózást, szedték a sátorfájukat. Pár pillanat múlva kocsizörgés jelezte, hogy elhajtottak.

Zöldberger azonban csak nevetett tovább.

Az asszony ijedten nézte.

— Mi bajod van?

Zöldberger válasz helyett röhögött.

— Mi bajod van? — kérdezte az asszony remegve.

Zöldberger felelet helyett még jobban röhögött.

— Elment az eszed? — sikoltott Zöldbergerné.

Teljes joggal.

Zöldberger ugyanis a földön hempergett. Nevetésben.

Amikor végre kissé lecsillapodott, az asszony újból megkérdezte tőle:

— Mit nevést, mint egy fakutya?

— Azon nevést — felelte Zöldberger még mindig fuldokolva a kacagástól —, hogy amikor nem néztek ide a rablók, egy kicsit kiléptem a körből.

Őszi angol szövetkülönlegességek harisnyaujdonságok megérkeztek

u. r. szabol szalon **MOSKOVITS JÓZSEF** harisnyakülönlegességek
Telefon: 11-72. **PIAC UCCA 41.**

Lisszabon pusztulása

Méreteiben, hatásában a legtragikusabb földrengés, amely Európa területén az újabb korban pusztítást okozott, a lisszaboni földrengés volt.

1755 november 1-én, halottak napján Lisszabont, amely addig virágzó város volt, a földrengés a halottak városává változtatta át.

Az 1755. esztendő kritikus esztendőnek indult. Régen kialudt vulkánok újból működésbe léptek. A katasztrófák és természetfeletti események egymást követték. Perzsiában és Olaszországban földrengések földrengések után. Szeptember 11-én az Island szigetén a Hekla vulkán tört ki s a Grönland partokon pusztítást okozott. Októberben Nyugat-Franciaországban és Svájcban véres eső esett, ez a természeti tünemény, amely abból állt, hogy vörös hó hullott az égből, azóta is fölszól: megisméledt. Nem kellett nagyon habonásnak lenni, hogy ez a többi hasonló eseményből — mint pl. abból, hogy Lisszabonban október 14-én hirtelen melegezők áradtak ki a földből és hogy vörös színű felhők jelentek meg az égen —, hogy ezekből az eseményekből rendkívüli jelenségekre következtek.

Hiszen Kant Emanuel, a híres bölcész, aki a „Tiszta Ész Kritikájá"-ról írt könyvet, szükségesnek látta, hogy külön könyvben foglalkozzon azokkal az eseményekkel, amelyek 1755-ben a földrész különböző helyein remítettek a lakosságot.

Lisszabon a tizenharmadik század közepén és vége felé virágzásának tetőpontján állott. A kereskedő országok közt a legvirágzóbb és a világpiacra olyan helyzetet foglalt el, amit sem azelőtt, sem azóta nem tudott elérni. A gazdagság városa volt, ahol csupa gazdag ember lakott. Az egész braziliai és délamerikai kereskedelem a lisszaboni kikötőn keresztül bonyolódott le. Innen mentek és idejöttek az áruval megrakott hajók, amelyekért arany folyt be a lisszaboni kereskedők pénztárába. A gazdagság megélt az egész városban, amely egy évszázad alatt csaknem teljesen újjá épült. Luxus, fényűzés és bőség uralkodott az egész városban, úgyhogy a szószerűről prédikálni kellett, hogy a lisszaboniak szerényebb életet éljenek. Amit a szószerű prédikáció nem tudott elérni, azt a természet végzetes ereje egy nap alatt érte el. November 1-én reggel fél tízkor három földrengés rázkódtatta meg a várost. Az első lökés tíz percig tartott. A föld felülete hullámossá vált, a második és harmadik lökés sokkal rövidebb ideig tartott, alig két percig, azonban a hatása borzalmasabb volt, mint az első lökésé, mert az épületek, amelyek már az első földrengés is megrongálódtak, nem tudtak ennek az újabb lökésnek ellentánni, összeomlottak. Amikor a harmadik földrengés is megszűnt, az egész város romhalmazzá vált. A szerencsétlenség azonban még nem fejeződött be. Két új lénséges elem éreztette pusztító hatalmát. A tenger kicsapott s a Tájó folyó kiáradt és elpusztított mindent, ami medréhez közel volt. És amit a földrengés és az árvíz nem semmisített meg, azt egy rettenetes tüzevés, amely a földrengést követte, tette semmivé. November 2-án Lisszabon nem volt többé, csupán a város keleti részén maradt érintetlenül egy kis rész.

Négyezer ház teljesen elpusztult mindennel és mindenkiel, ami és aki benne volt. — Az

újonnan épült kikötő, amelyeknek a közelében a szerencsétlenség pillanatában nyolcszáz hajó és halászbárka volt, elsüllyedt az emberekkel együtt. És a rettenetes örvény, amely keletkezett, a hajóknak és a bárkáknak egész sorát temette be a tenger mélységébe. Az áradás, amely a földrengést követte, negyven láb magas vízzel borította be Lisszabon uccáit és házaikat. Háromszor tért vissza medrébe és áradt ki újból a tenger és a Tájó és magával ragadott mindent, ami útjában állt. Amikor a harmadik áradás is megszűnt, akkor a Tájó medre száraz volt. Olyan hatalmas volt a földrengés ereje, hogy a Tájó medret változtatott. Mentésről, segítségéről szó sem lehetett. Akik megmenekültek, azok futottak messze a várostól, mert újabb földrengésektől féltek. Fosztogató rablóbandák törtek be a sötétség beálltával a pusztává változott városba. Hullarablók végezték a sötétben gaz munkájukat.

Olyan rémes volt a szerencsétlenség, hogy csak hetek múltán lehetett arra gondolni, hogy a helyreállítással foglalkozzanak.

Az elpusztult és megrongált házaknak a száma huszonezrezerre becsülték. — A legszebb templomok, a legpompázóbb paloták váltak semmivé. Az áldozatok számáról nincs megbízható adat. Azonban, azok, akik legalacsonyabbra becsülték az áldozatok számát, azok is konstátálják, hogy több, mint 25,000 ember vesztette életét, azok pedig, akiket talán az egykorú leírásoknak a borzalma tartott hatása alatt, azt állítják, hogy százötvenezer ember vesztette életét.

A földrengés nemcsak Lisszabont pusztította el. A szerencsétlen Portugál főváros központja volt ugyan a földrengésnek, azonban ez két és félmillió négyzetkilométer területen éreztette hatását. A marokkói és a francia tengerparton is igen sok áldozata volt ennek a rettenetes földrengésnek. Cadix, Jerez, Algeciraz majdnem teljesen megsemmisültek. Gibraltár és Malaga nagyon súlyos károkat szenvedtek. — Szevilában ugy remegtek a templomok tornyai, mint nád a szélben. Madridban egy templom keresztje omlott le a földrengés következtében és agyonütött két gyermeket, akik éppen a misére mentek. Az Eskuiriál, a spanyol királyi palota annyira megrongálódott, hogy a királyi család menekülésszerűen hagyta le az épületet. A vizár, amelyik Lisszabont elpusztította, éreztette a hatását az egész Atlanti tengerparton. Gayában két braziliai hajót, amelyik el akarta hagyni a kikötőt, a vizár és a földrengés visszadobta a kikötőbe, egy súlyosan megrakott bárkát a földrengés ereje magába repített. A bárka keresztülrepült egy huszonegyméteres magas fal fölött s ott esett le. Az afrikai partokon a vihar, amely a földrengést követte, egész karavánokat sodort a tengerbe Ceutában és Tangerben az uccákon rengeteg mennyiségű hal és tengeri állat fekiadt, amelyek a földrengés a tengerből dobott ki. A földrengés erejét egész Hamburgig érezték meg. Hamburgban a haragok maguktól megszólaltak. A szász-meiningeri herceg engedéltelül böit napot rendelt. Góthában a rémület olyan nagy volt, hogy a hercegi család a városból menekülni volt kénytelen. Svájcban, Milánóban, a Pyreneusokban, Párisban és Versaillesben, Rotterdamban és Hágában, Prágában és Lütziben érezték a földrengés erejét.

Új kedvezmény vendégeinknek

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott **20%** kedvezményt szobaárainkból **10%**

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menut kivéve), módunkban van az UJSÁG kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni a

Magyar kir. Operaház Nemzeti Színház Kamara Színház

előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba és színházjegy rendelését két három nappal előbb velünk közölni.

Park Szálloda Budapest,
szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával (Nincs kocsiköltsége)

Teplítzben új ásványvízforrás keletkezett, amely zavaros és szinte kékszíni melegvizet árasztott. Az egész 1576 márciusáig úgy Európában, mint Északamerikában földrengéseket érezték. Csak azután nyugodott meg a föld.

Lisszabon lakói évek múlva tértek csak vissza, hogy újból felépítsék városukat, amelyik azonban teljesen elvesztette régi jelentőségét.

RADIO

PÉNTEK, szeptember 12.

Budapest. 9.15: Hangverseny. Közreműködnek: Lux József (ének), Kovács Antal (hegedű) és Sziiz Dénes (tárogató). Zongorán kísér Polgár Tibor.

9.30: Hírek.

9.45: A hangverseny folytatása.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül.

12: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05: Az Országos Postászenekar hangversenye. Karnagy: Kraul Antal.

12.25: Hírek.

12.35: A hangverseny folytatása.

1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.

2.30: Hírek, élelmiszerárak.

3: Piaci árak, árfolyamhírek.

4: Thury Mária mesél a gyermekeknek.

4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek.

5: Móricz Pál felolvasása: „A vácharnyáni nagyasszony”.

5.30: Eugen Stepat orosz balalajkazenekarának hangversenye.

6.30: Császár Elemér egyet. ny. r. tanár előadása: „Képek a magyar irodalom múltjából” Közreműködik báró Szentkeresztthy Nyegre Rózi.

7.10: A Mándits-szalonzeneakar hangversenye.

8.10: Gáspár Jenő novellája: „A próféta.” Felolvassa a szerző.

8.30: Ügetőversenyeredmények.

8.35: Dán est. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye Dohnányi Ernő dr. vezényletével.

Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

Majd: Bura Sándor cigányzenekarának hangversenye.

Külföld.

Bécs. 11: Zene. 1: Gramofon. 3.15: Zenekar. 7.30: Opera. Utána: Zene.

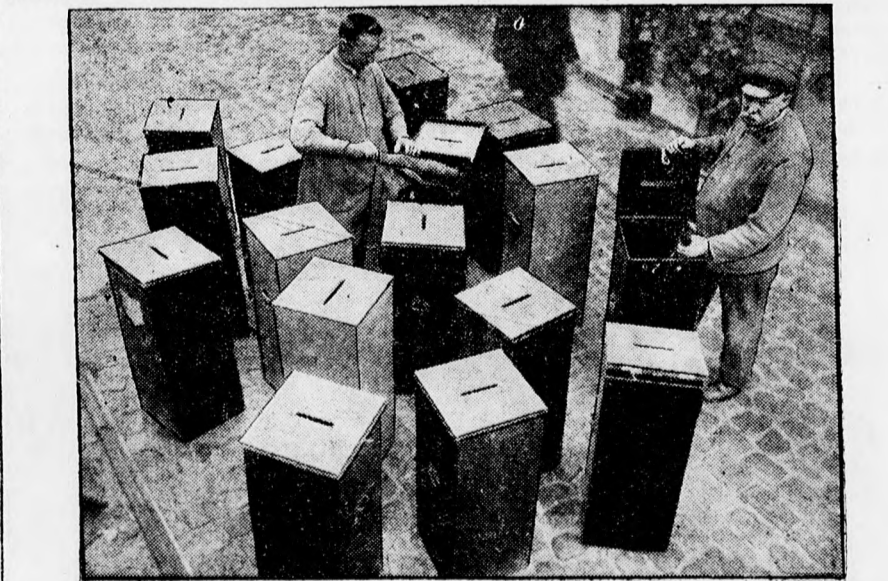
Berlin. 5: Komor Géza zenekara. 9.15: Előadás. 10.30: Tánzene.

Kassa. 11.30: Gramofon. 12.30: Zene. 5.10: Gramofon. 7.10: Magyar előadás. 8.05: Operáriák. 8.30: Tánzene. 9.30: Hegedű. 10: Gramofon. 10.30: Prága.

Prága. 10.30: Gramofon. 11.15: Zene. 8: Kelta-dalok. 8.30: Bohózat.

Róma. 5.30: Hangverseny. 9.05: Operett.

Varsó. 4.15: Gramofon. 6: Mandolin. 7.35: Gramofon. 8.15: Hangverseny.

Előkészítik az urnákat a szeptember 14-i német választásokra.

Tűzifát, szenet

legjobb minőségben, legolcsóbb áron ajánl egy **vagontételben**, mint felaprózva, házhoz szállítva

Békési és Löw

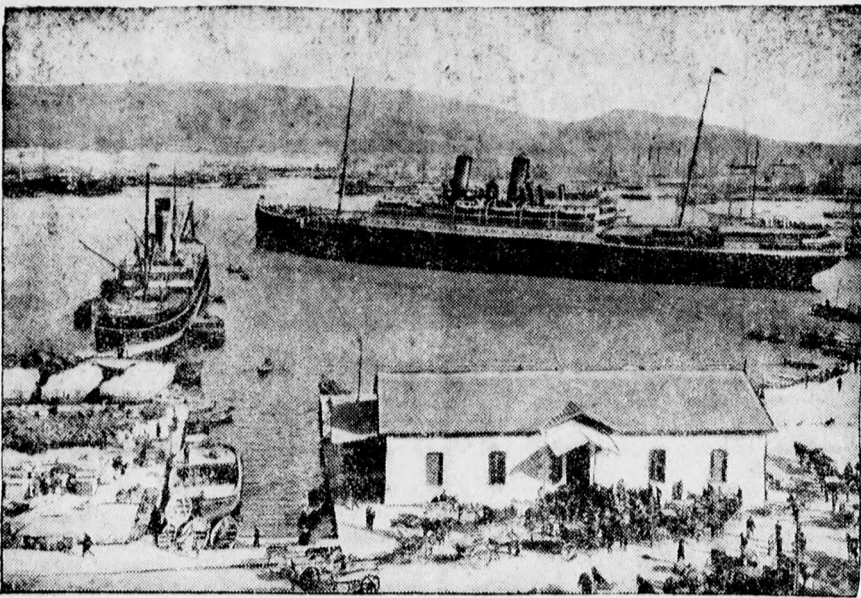
Debrecen, Bánffy ucca 4. („Hungária” malom mellett) Telefonszám 945.

KÁVÉHAZBAN
ÉTTEREMBEN
CUKRÁSDÉBÁN
BORBÉLYNÁL
FÜGGETLEN ÚJSÁG-OL

Könnyen

nagyon szép részletdus másolatokat készíthet „Labo” gázfénypapíron, ami nem hamar sárgul. Kapható: Szakál Géza fotoszaküzletében, Piac u. 34. Próbacsomag ingyen.

Pireusz, Athén kikötője, amely kigyulladt s ahol most óriási tüzvész pusztított.

„A pénzügyi függetlenség aranygyapja“ ellenére sem javul gazdasági helyzetünk

Egyik fővársi napilap nemrégiben azt a kérdést vetette fel: „hány lapot szakítottak le a kalendáriumból, amióta először mondták: mielőbb meg kell kezdeni a közmunkákat“

E kérdés időszerűségét ugyanis, ama szomorú körülmény tolta előtérbe, hogy ilyesfajta fölzaporodott munkanélküliekre, de ezek családtagjaira is, mindgyorsabb tempóban közeleg az őszi, illetve téli időszak beállta anélkül, hogy létező sorsuk enyhítése érdekében komoly gondoskodás történne.

Miniszterelnökünk július 6-iki debreceni beszámolójában a hágai tárgyalásokat idézve a következőket mondta: „Hágából a magyar pénzügyi függetlenség aranygyapjával tértem vissza.“ Idézzük e nagysúlyú kijelentést azon oknál fogva is, mivel kormányunk a hágai tárgyalások befejezése után, a visszanyert pénzügyi szuverenitás alapjára támaszkodva ígerte, végsőkéig leromlott gazdasági állapotaink regenerálását.

Külföldünkön megismerjük kronologikus sorrendben idézni azokat a biztató kormányigéreteket, amelyeknek keresztülvitelével fogadkoztak szakminiszterünk 1929 május 8-iki parlamenti ülésben a következőket jelentette ki Bud közgazdasági miniszter: „...komoly munkaalkalmat fog teremteni a kormány. Tényekkel akarja kiemelni a gazdasági életet válságos helyzetéből.“ 1929 novemberében már mint kereskedelemügyi miniszter valóságos új gazdasági programot adott beküldésben beszédében, amikor is kifejtette: „mindenki átérzi, hogy az ország gazdasági jövője, az erősebb iparosodásban rejlik: ...remélem, hogy február (1930) erőteljesebb építkezési akciót és beruházást tudok megvalósítani“ 1929 december 10-én a parlament ülésében munkaalkalmakról lévén szó, odanyilatkozott a kereskedelemügyi miniszter: „beruházásokra feltétlenül szükség van s ezt vagy feleslegekből, vagy kölcsönökből lehet eszközözni. Feleslegeink nincsenek, kölcsönt felvenni nem tudunk.“ (Hágán régóta tulajgyunk, még sincs kölcsön.)

Ez évi február 12-iki képviselőházi ülésben 83 millió sürgős közmunka megindítását jelentette be Bud miniszter, amelyből MÁV. beruházásokra 30 millió pengő jutott (120 millió helyett) s e tétel is 2 évre osztatott fel, míg az összeg nagyobb része utépítési célokat szolgált.

Május 2-án, a szakszervezetekkel folytatott tanácskozás keretében fejtette ki kormányelnökünk, hogy „egy felveendő (?) államkölcsön keretében nagyszabású beruházásokat lehet végrehozni.“ Ugyanekkor a munkanélküliség kérdésével kapcsolatban jelentette ki Bud miniszter, hogy: a 30 millió pengős vasúti beruházást kiadták, megkezdték az utépítést, a Póráros téri és Óbudai hid tervét most (?) keznek be és az építés is mihamarabb megkezdődik. Szorgalmazzák a gazdasági kisvállalatok építését is. (A GyőSz igazgatója ezek óta sürgősi), a bányahídi centráléval kapcsolatban 33 millió értékű munka indul meg hamarosan.“ (Azóta 4 hó telt el.)

„Satrox“ gáztényepapiros
érzékenységénél fogva lett ismertessé. Kapható:
Szakál Géza fényképészeti szaküzletében, Piac u. 34. Hegedűs és Sándor-ház.

Julius 18-án a minisztertanács foglalkozott a munkanélküliséggel s felhívta a gazdasági minisztereket a közmunkákkal kapcsolatos intézkedések megtételére! Julius 26-án Bud miniszter felvetette, hogy a pénzügyi bevonásával illetve támogatásával össze megindítja a nagy építési akciót! Augusztus 17-én a székesfehérváros által még áprilisban — azonnalra, de legkésőbb nyárra — beígért 63 millió közmunka elmaradását kéri számon a sajtó. Az utóbbi hetek óta pedig állandóan napirenden van mindenemű sajtóorgánumban, a közmunkák kiadásának, köz- és magánépítkezések lehetővé tételének sürgős keresztülvétele, hogy a tél beálltáig lendítsen a kormány a munkanélküliség sorsán.

Ez év január 21-én kolportálták a hágai meg egyezés sikerét, amely megegyezéssel teljes

Ötvenezer millió dollár haszna volt a háborúból az Egyesült Államoknak

A hentesek 16 dolláros selyemingje. — Amikor mindenki tözsdézett Amerikában. — Huszonhatezer banküzlet. — A farmerek, akik eladták szabadságukat.

Newyork, szeptember. A ténylegesen ellenőrizhető adatok alapján meg lehet állapítani, hogy az Egyesült Államok háborus haszna ötvenezer millió dollárba becsülhető. Miután az egész világon mindössze tizszázalék aranyfedezetet lehetne találni erre a borzalmas összegre, az összes európai országok, amelyek Amerikánál adósai, aranyfedezetük nagy részét kénytelenek voltak Amerikába szállítani. Ennek a pénzügyi manővernek természetesen következménye az volt, hogy Amerika belső viszonylataiban a hitel valósággal inflációs stádiumba került, ugyanakkor pedig a dollár negyven százalékot vesztett belső vásárló erejéből. Ez azonban nem akadályozta meg az amerikaiakat abban, hogy több, mint

mértékben visszaállott Magyarország pénzügyi függetlensége. A pénzügyminiszter március 18-iki parlamenti beszédében épen a hágai megegyezéssel kapcsolatban mondotta a következőket: „Hágában azért vállaltunk terheket, hogy szabadon cselekedhessünk, hogy a felveendő (?) hitelből fedezzük közgazdaságunk átalakítását.“

Nyolc hónapja annak, hogy Hágában elért pénzügyi függetlenségünket demonstrálták s azóta szakadatlanul hirdetik, a beruházás, közmunka és építkezés „sürgős megindítását“, amelyek azonban meglehető költséges híján és az improduktív kiadások tömegének akadályai folytán még mindig a vajadás stádiumában vannak.

A MÁV. részére is meg kell szerezni híz kredittel szánt teljes beruházási összeget, hogy az ország hatalmas vasipara is nagyobb-mérvű munkához jusson. A MÁV. beruházással kapcsolatban egyetlen tételt ragadunk ki, amely jelentősen elősegítené gazdasági exportunkat, é. p. hűtőköcsök hiánya. A Magyar Kertészeti Egyesület pl. több ízben felszólalt aziránt, hogy vasúti hűtőköcsök hiánya miatt nem tudnak nagymennyiségű gyümölcsöt exportálni. Már az e téren való gondoskodás is többféle viszonylatban éreztetné jótékony hatását, ugyanis a termelő gazdák nagymennyiségű gyümölcsöt értékesíthetnének, megkönnyítené az exportot, mely végül is külkereskedelmi mérlegünk teherételét csökkentené.

Megannyi mód és alkalom kínálkozik a tömegek kenyérszerzését elősegíteni, megélhetésüket a tél küszöbén lehetővé tenni, ne hagyjuk tehát reményvesztetten a munka után vágó munkás és középosztály ezreit, hanem teremtés a kormány „pénzügyi függetlenségünk aranygyapjának“ felhasználásával oly külföldi, avagy a munkálatok seregén sürgősen segítő, oly belső állami támogatást, amellyel az esztendő óta is a munkálatok, még kamatállozat árán is, késedelem nélkül megindíthatók.

Gömbös Gyula honvédelmi miniszter mondotta egy ízben: „a gazdaságnak nem törvényekre, hanem intézkedésekre van szüksége“. Eszméljünk tehát, míg nem késő, mert a gyors intézkedés kétszeres segítséget jelent.

Csató Pál.

huszmilliárd értékű belső kölcsönt ne jegyezzenek, valamint abban sem, hogy az élet luxusát a végtelenségig ne fejlesszék ki. Mindnyájan visszaemlékezhetünk arra az időre, amikor az Északamerikai Egyesült Államokban a hentesek és a soifőzők 16 dolláros selyeminget hordtak és az olcsó penziók tulajdonosnői ezerdolláros csinosítta bundánál nem is adták alább, 1918 és 1921 között az ilyen szembeszökő költsékezés mindnapos látvány volt. A pénz tulságosan olcsó volt és a takarékoságra senki sem gondolt. Mindenki azt hangoztatta: „mi megnyertük a háborút, mi vagyunk a világ legnagyobb nemzete, nekünk az élen kell haladni ugy erkölesi, mint pénzügyi tekintetben és minden többi nemzetnek tőlünk kell függni“.

Costené, az óceánrepülő felesége, izgatottan várta a híreket férje megérkezéséről.

Visszatérés a normális állapotokhoz.

Az előrelátó politikusok és közgazdászok azonban joggal retentek meg a közállapotoknak idáig való feilődésétől. 1921-ben az Északamerikai Egyesült Államok njonnan megválasztott adminisztrációja elhatározta, hogy le fogja építeni az egész háborus szervezetet. Harding elnök hirdette legelőször, hogy vissza kell térni a normális állapotokhoz. Ez a visszatérés bizonyos tekintetben gazdasági depressziót okozott, amely azonban elég rövid ideig tartott. Mindamellelt ennek az operációnak segítségével sikerült a dollár aranyértékét helyreállítani. Ettől kezdve megkezdődött az amerikai élet virágzó kora. A bankok, pénzváltó üzletek tevékenysége egyszerre kiszélesedett. Az automobil ipar, az építkezések, a rádióipar hihetetlen fejlődéshez jutottak. Az értékpapírok ára 245 százalékkal emelkedett és ha néha 60—70 ponttal esett is, ismét fel tudott emelkedni mindig a már egyszer elért magaslatra. Bizonyos gazdasági területeken képtelen hasznos tudat realizálni. Amerika egyrésze hosszra, a másik része besszre játszott. Mindenki, kivétel nélkül, érdekelve volt a börzén és a tőzsdéjatek legnagyobb százalékára feleztelen volt egészen addig, amíg a katasztrófa be nem következett.

Az aranytartalék csökkenése.

1922—27-ig az Egyesült Államok aranytartaléka 900 millió dollárba emelkedett. Ugyanekkor a bankok letéteiben több, mint tizennyolc milliárd forgott. Joggal felvetődött a kérdés, hogy honnan jött össze ez a rengeteg pénz. 1928-ban azonban az aranytartalék 500 millió dollárba csökkent és ez a tolyamat folytatódott egészen 1929-ig, ughogy ez volt az amerikai pénzügyi összeomlás egyik legfőbb oka. Mert van más is. A virágzó aranykor csak bizonyos iparok területén volt fellelhető. Voltak azonban olyan iparok is, amelyeknek helyzete eléggé kényes volt mindenkor. Az Egyesült Államokban állandóan gondosan kerülték azt, hogy a szénipar kríziséről, vagy a textilipar válságáról beszéljenek és éppen ugy hallgattak a kereskedelmi hajózás és a vasutépítési ipar rendkívül nehéz helyzetéről is. 1929-től kezdve a legvirágzóbb iparok, az automobil, a rádió és az építőipar, ugyanolyan válságba jutottak, mint azok, amelyekről az imént tettünk említést.

Az aranykor vége.

Mindezeknek okát pedig a következőkben foglalhatjuk össze. Amerika gazdasági emésztési zavarokkal küzd, amely annál veszélyesebb erre a hatalmas föderációra nézve, minél több sarklatán igyekszik gyógyítani. Már pedig kurázslókban nincs hiány. Végetért az a korszak, amikor az amerikai áruval a világ minden sarkába el lehetett jutni. Véget ért az az idő, amikor a kifosztott és lerongyolódott Európa Amerikához fordult és Amerikától könyörgött élelmiszert, ruhát és elsőrendű nyersanyagot. Miután a belső fogyasztás

Fűszer-, liszt- és terménykereskedők

A lisztértékesítők és feldolgozók árubeszerzési könyve, teljesen a hivatalos rendelet szerinti beszállással megjelent és kapható!

figyelmébe!

A boletta törvényre vonatkozó 1930 évi 3300. M. E. sz. rendelet 69. §-a a lisztértékesítők és feldolgozók részére kötelezővé teszi a buzáliszt és rozsliszt árubeszerzési, illetve raktárkönyv vezetését!

Hegedűs és Sándor R. T.

könyv és papirkereskedésében Debrecen, Ferenc József ut 34. sz. alatt

TÉGLA és CSERÉP

legelőször kapható JÓTH és SEBESTYÉN RT. Téglagyárból. Eladás Fűrdő ucca 2. sz. — Telefon 610

NEW!!!
FELEJTSE EL
ELŐFIZETÉSE
MEGÚJITANI

HIREK

A DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁG
telefonszámai:
Kiadóhivatal 18
Fiókiadóhivatal és kölcsönkönyvtár 5-75
Szerkesztőség nappal 10-20
Szerkesztőség éjjel . . . . . 18 és 812

Görbe tükör

A Daily Mirrorban olvassuk: A skót fukarságáról már sok mindent hallottunk, de mindent felülmutat annak az embernek esete, akit Vincentnek hívtak. A Vincent nevet megváltoztatta, csak „Vin”-nek nevezte magát, csak-hogy egy „cent”-et megtakarison.

— Ha egy társaság, tesszem azt: Kohn et Comp, hajókirándulást tesz és szállítani kezd a hajó, hogyan menekülnek a főnökök.
— Ez biztosan egy blöd vice.
— Majdnem. Hát ide figyelj. Kohn ráül a Compra és szépen partraszáll vele.

— Hogy tetszik neked az a szőke lány? — kérdezi Kovács a strandon a barátjától.
— Nagyon titokzatos nő lehet — feleli ez.
— Miből gyanítod?
— Nem látod? Ikszlábai vannak.

— Igazgató ur, kérek egy napi szabadságot.
— Minek az magának?
— Holnap nősülök, kérem.
— Hát magának mindenütt ott kell lenni?

Színházi próba közben azt kérdezi az egyik színész a rendezőtől:
— Mit gondol, kérem, hogy lesz jobb? ... Ha az énekszám után táncolok, vagy pedig szép csendesen kimegyek a színpadról.
A rendező ránez és azt mondja:
— Miért? Szaladni nem tud?

Latinkáné asszony haldoklik. Azt mondja vejeinek:
— Ugy-e, örülj, hogy meghalok?
— Ugyan, mama! — tiltakozik tapintatosan a vő — a mai temetkezési árak mellett!

— Mjért van ez a csomó a zsebkendődben, Pistuka?
— A mamám kötötte rá, hogy el ne felejtsem a levelét bedobni.
— No és bedobtad?
— Nem én! A mama elfelejtette a levelet ideadni.

Kozmetikus: Igen, nagyságos asszonyom, emlékszem, hogy az arcát volt szerencsém kezelni. És most mit parancsol?
Hölgy: Szeretném, ha csinálna valamit a férjem arcával is. Borzasztóan elváltozott, mikor a maga számláját megrapta.

Rendőr: Sebes hajtás miatt fölírom nagysádot. Mi a neve és a címe?
Autós hölgy (pirulva): Ircion csak „Fehér szárnyak” jellegre poste restante.

— A férjem egy biliárdasztalt akar beszerezni.
— Olyan szenvedélyes teköző?
— Nem, de mindketten roppantul szeretjük a zöldet.

— Ez mégis csak sok! A feleségemet azzal a tüzérkapitánnyal rágalmazzák...
— Bocsáss meg, kérlek, de sokan látták, mikor a Hírvölgységben egy árnyékos fa alatt...
— Ugyan kérlek! Az egy huszárkapitány volt, akit személyesen ismertek.

Egy kereskedő elborult arccal megy a kezében egy levél. Egyszerre csak darabokra tépi a levelet és a földre dobja. A rendőr odalép hozzá:
— Ne tessék személni...
— Pardon — mondja a kereskedő — egy hitelezőm írta ezt a levelet és tele volt a lezúrtabb sértésekkel. Ezt csak igazán nem tartozom zsebre venni!

— Borus, hűvösebb idő. A Meteorológiai Intézet jelenti 1930 szeptember 11-én délután 12 órakor: A hűvös észak levegő beszívárgásának tulajdonítható nálunk az ország északi felében megindult esőzés is. A csapadék mennyisége helyenként ma reggel már meghaladta az 5 millimétert. Veszprémben 18 milliméter eső esett. A hőmérséklet tegnap a legtöbb helyen meghaladta a 25 fok Celsiusot. Jólát: Jobbára borus idő, lassu hőszüllyedéssel és sokhelyütt esővel.

— Az osztálysorsjáték mai húzásán 3000 pengőt nyert: 11087. 2000 pengőt nyert: 43631 74857. 1000 pengőt nyert: 4143 13889 15155 17327 26607 41425 50259 56666 57165 79163 79573. 800 pengőt nyert: 4059 10751 47371 52584 73968 77186. 600 pengőt nyert: 5804 9228 31566 37433 52401 77737 81145. 500 pengőt nyert: 1235 1696 5011 6100 15887 20289 24425 26419 52059 53512 62361 82823. 400 pengőt nyert: 1294 7007 9124 10801 12194 12985 13010 14821 19199 20698 24388 26016 30774 44147 45351 46223 49216 49946 52036 58353 64129 69578 70831 76680 78222 300 pengőt nyert: 1504 1766 2034 2848 4438 5096 6187 6439 6941 7577 7734 9301 10304 10656 13388 14458 15065 15348 17242 18262 19654 24320 26061 27524 29196 30957 32079 32448 32875 33052 34574 35384 37170 37291 37521 37813 38609 41489 41931 42305 44798 44969 47686 48060 49278 50059 51042 51248 53582 54468 54589 54766 54822 55291 55699 55811 57571 60627 61221 61341 61397 63518 66709 71112 71388 71639 71767 74059 74792 75953 76362 78362 78610 80513 80769 82169 83678. Kihúztak ezenkívül 1500 darab sorsjegyet 150 pengős nyeresémmel.

— Izraelita istentisztelet a Deák Ferenc uccai templomban Kiszujav szombatján: Pénteken este hat óra öt percek. Szombaton reggel hét, délután fél tizenegy. délután fél tizenegy este szombat kimenetele hat óra ötven percek. A Kápolnás uccai templomban szombaton reggel egy negyednyolc órakor. Vasárnap reggel szelichőz mindkét templomban négy órakor, a többi napokon a Deák Ferenc uccai templomban fél hat és a Kápolnás uccai templomban egy negyed hat órakor. Hétköznapokon este hat óra huszonöt percek. Az előadások.

— Hangverseny a Gambrinusban. A m. kir. Bocskay István 11. hadvezred zenekarának egy része szombaton este fél 9 órától és vasárnap délután 12 órától a Gambrinusban válogatott műsorral symphonikus hangversenyt tart.

— Allandó magyar színház Bukarestben. A román fővárosnak van egy minket magyarokat is érdeklő kultúreseménye. — Bukarestben allandó magyar színház létesül. Kovács Imre, a magyar színház szervezője és igazgatója Budapesten járt és azon volt, hogy a magyar művészi körök és színházak, írók s szerzők figyelmét erre a most szervezés alatt álló bukaresti magyar kulturintézetre irányítsa. Ennek a színháznak, a szervezők véleménye szerint, komoly kulturális feladata van és hatása az erdélyi magyarságot és a románságot egyaránt érdeklő kulturális kérdésekben lesz észlelhető.

Az új ujlaki pala
MINŐSÉGE,GAZDASÁGOSÁGA
FELÜLMÚLHATATLAN
NAGYBÁTONY-URLAKI
EGYESÜLT IPARMŰVEK RT.
BUDAPEST, VILMOS-CSÁZÁR-UT.32.

Képviselek:
Grosz József fakereskedő, Debrecen.
Lukács Vilmos és Testvére Tetőfedő Vállalata, Debrecen.
Engel Bence fakereskedő, Vámospercs.
Farkas Béla fakereskedő, Alsófőzsa.
Mayer Sámuel fakereskedő, Nádudvar.

— Méhészek figyelmébe. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara méhészeti szakosztálya minden hónap második és negyedik péntekjén méhészeti szakelőadást rendez. A legközelebbi előadást dr. Örosi Pál Zoltán tartja: „A költésrothadásos méhesaládok kezeléséről”, szeptember 12-én délután 6 órakor, a Polgári és Gazdakör új helyiségében, a püspöki bérpalotában, III. kapu, első emelet, 16. ajtó. Az előadás díjtalan, minden érdeklődőt szívesen lát a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara.

LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁG.

— Rendőri hírek. A debreceni rendőrkapitányságon jelentették, hogy Fried Jenő huszonégy éves Simonffy ucca 37. szám alatt lakó vulkanizáló segédnek a HÉV. garázsban lábára zuhant egy autókerek és súlyos zúzódásokat okozott. A baleset ügyében megindult a vizsgálat.
— Vida Mihályné Verbőczy ucca 3. sz. alatt lakó takarítónő lakását nyitva hagyva, eltávozott a szomszédba s míg ő odajárt, egy besurranó tolvaj ellopott egy pár cipőt és egy pár eszimat.
— Popovics Anna József királyi herceg ucca 53. szám alatt lakosnak a Rákóczi uccai piacon ismeretlen tettes ellopta a pénztárcáját, amelyben tizenöt pengő volt.

— Attila sírját a Zagyvában keresi egy iászbereányi gazda. Jászbereányból jelentik: Beleznai Ferenc gazda, aki már régen foglalkozik Attila sírja felkutatásával, a hatóságtól engedélyt kapott arra, hogy kutatásait a Zagyva medrében az általa megjelölt helyen megkezdhesse. Beleznai meg van győződve róla, hogy a birtokában levő néhány adat nyomán fel fogja tárni a hun király sírját. A kutatásra saját vagyonából áldoz és nagy munkássággal kezdte meg az ásást. Új medret ásott a Zagyvának, hogy a szárazzá vált régi mederben zavartalanul lehessen dolgozni.

— Százhusz nyelven beszélnek Európában. A Magyar Statisztikai Szemle érdekes adatokat ismertet a világon beszélt nyelvek statisztikájáról. Megállapítja, hogy Európában százhusz nyelven beszélnek, amelyek közül a legelterjedtebb nyelvek sorrendben a következők: orosz, német, angol, olasz, francia, lengyel, spanyol, román, holland, magyar, szerb, horvát, portugál. Az egész földkerekségen tízmillió olyan nyelv van, amelyen több mint huszmillió ember beszél. Kínai 400, indiai nyelven 260, angol 170, tiszta orosz 80, spanyol, 65, japán 55, francia 45, olasz 41, török-tatár 39, arab 37, portugál 36, kisorosz 34, lengyel 23 millió, Magyarul 10 millió ember beszél.

— Egy kanadai repülő-őrnagy megtalálta a 80 év előtt eltűnt Franklin-expedíció két táborát. Londonból jelentik: Kanadában új eltűnt sarkvidéki expedíció nyomára bukkantak. Burwads őrnagy, kanadai kutató ugyanis az északkanadai King Williamszigeten megtalálta a 80 évvel ezelőtt eltűnt Franklin-expedíció két táborát. Az Északi-Jeges-tengeren lévő Franklin-expedíció táborában tett értékes találatokról Burwads őrnagy értesítette az ottawai kormányt. Burwads őrnagy ezelőtt egy hónappal szállt fel repülőgéppel, hogy a mágneses sarkon fontos tudományos méréseket eszközöljön.

nem tudja elemészteni ipari termelését, az Egyesült Államok természetszerűen minél több külföldi piacot szeretnének maguknak megszerezni. Ez azonban távolról sem megy már olyan könnyen, mint azelőtt. A hódítás bármily erőszakos, vagy tetszetős eszközökkel történjék, ma már lehetetlenné vált.

A munkanélküliek milliói.

Az Egyesült Államokban jelenleg kilencmillió munkanélküli van. Nem szabad azonban elfelejteni, hogy legalább tizenöt-huszmillió egyén függ ezektől a munkanélküliektől. Tévedés volna azonban azt hinni, hogy Amerika gazdasági krízisének oka egyedül a Wall Street összeomlásában keresendő. A probléma sokkal összetettebb. Nyugodtan állíthatjuk azt is, hogy a gép megöli az emberi munkaerőt. Nem szabad figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy 1920-tól 1927-ig ugyan 25 százalékkal emelkedett a nemzeti termelés, ugyanakkor azonban kerek egymillió munkással alkalmaztak kevesebbet az üzemekben. Lehetséges, hogy a gépek tökéletesedése folytán munkanélkülivé vált emberek egyrésze el tudott helyezkedni az irodákban, garázsokban, mozikban, szállodákban stb., de ma már a munkanélküliek számára nem lehet új állást kreálni, nem is szólva a fiatal munkásokról, akik most kezdenek, ha volna hol.

Hivatalos statisztika megállapítása szerint az amerikai vagyon a népesség 24 százaléknak kezében van és az ország jóléte ettől a kisebbségtől függ. Ugyanakkor a közjótékonyk költségvetésének százharminékét százalékkal emelkedtek.

A mezőgazdaság válsága.

Meg kell még emlékezni az amerikai mezőgazdáról. A farmer elvesztette függetlenségét és szabadságát. Azelőtt tökéletesen független ember volt, aki kényelmesen és jól meg tudott élni. Most a mezőgazdaság a hitelügylet révén tökéletesen ki van szolgáltatva az iparnak. Mindene megvan, az igaz. Van traktorja, automobília, rádiója, telefontja, gramofonja, — az Északamerikai Egyesült Államok területén futó autóbilok együtöde a mezőgazdák kezében van. De mindenét el kell adni, amit termel, hogy megfizethesse, amit vásárolt és adósságai egyre jobban nőnek.

Európában nem nagyon tudnak arról, hogy az úgynevezett virágzás korában 1925—1927 között 4000 bank szüntette be fizetését. Jelenleg még 26.000 bank működik. Amikor azonban a nagy földesösszeomlás megtörtént, a valóságban Amerika egész bankrendszere csődbe került. Ha a hivatalos ellenőrök sorba vizsgálták volna ebben az időben a bankokat, mindenütt azt találták volna, hogy a passzív nagyobb, mint az aktív. A helyzetet az mentette meg, hogy a tömegek mentesültek a pániktól és nem rohanták meg a bankokat. Ilyen feltételek között érthető, hogy Amerikában az élet egyszerre megnehezült.

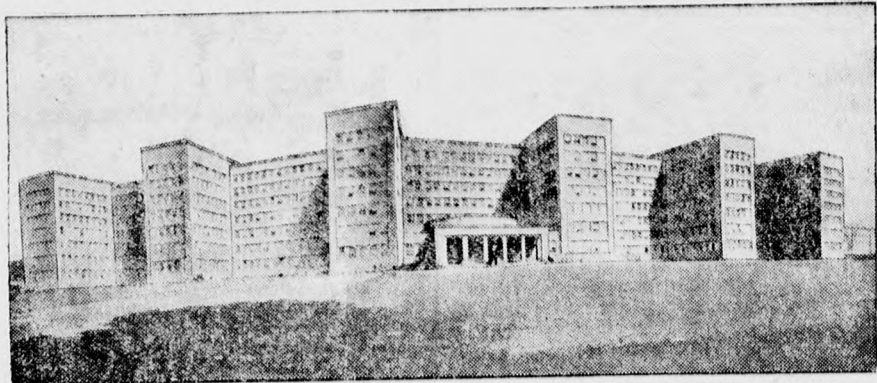
FEHÉRTÓI
temetkezési vállalkozó
DÉGENFELD TÉR 4. SZ.

TEMETÉSE
Géder Évike életének 15-ik napjában elhunyt. Temetése í. hó 12-én délután 4 órakor lesz a Péterfia uccai temetőháztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Péterfia uccai temetőbe.
LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁG.

Keresztély dán király üdvözli a német futbalcsapat tagjait az országos futballverseny alkalmával, amikor a németek 6:3-ra győztek a dánok ellen.

CSEPERÉP
ESTYÉN RT. Tólagvá-
sz. — Telefon 610

A világhírű frankfurti I. G. Farben cég gyárainak óriási modern igazgatási épületei.

LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG.

Fölborult és maga alá temette tizenöt utasát az úpesti városok teherautója. Budapestről jelentik: Adony község határában ma éjjel súlyos autószerencsétlenség történt. A B36-S47. rendszámú tehergépkocsi, amelyen tizenöt úpesti vásári kereskedő a simontornyai vásárról hazafelé igyekezett, Adony községtől fél kilométernyire kormánykeréktörés következtében lezuhant az uttestről a három méter mély árokba és maga alá temette valamennyi utasát. A teherkocsit tulajdonosa, Balla Lajos vezette, aki a szerencsétlenség pillanatában leugrott a volán mellől. Ő az egyetlen, aki csak könnyebb zúzódásokat szenvedett. Az utasok azonban valamennyien a nagy teherkocsi alá kerültek és többé-kevésbé súlyos, néhányan életveszélyes sérüléseket szenvedtek.

Háborúság a szépségkirálynő vörös hajfirtjei miatt. Mint San Remóból jelentik, érdekes pörösködés támadt Mafalda Mariottino olasz szépségkirálynő és Zucculino triezsi hírlapíró között. Az újságíró a szépségkirálynőválasztás után cikket írt Mariottino kisasszonyról és többek között a következő sorokban méltatta a kisasszony haját: A szépségkirálynő haja napról-napra szökebb lesz, sőt újabban kezd vörösebbé játszani. A szépségkirálynő éleshangú nyilatkozatban válaszolt és azt hangoztatta, hogy a hajának a színe természetes. Az újságíró viszont fentartotta, hogy a kisasszony festett hajjal nyerte meg a szépségversenyt. Ebből rágalmazási per keletkezett. Legközelebb a sanremói bíróság fog igazságot mondani az ügyben. Az újságíró kérte a szakértők meghallgatását. Az ítélet tehát immár egy hajszálon mulik.

LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG.

A székesfehérvári panama újabb fejleményei. Székesfehérvárról jelentik: A Székesfehérvárott letartóztatott Szántó Endre vezérigazgató védoje ma délelőtt felfolyamodást jelentett be Szántó vizsgálói fogságba helyezése miatt. Kérte védencének óvadék ellenében való szabadonbocsátását és azonnal letétbe is helyezte az ügyészségen 40.000 pengőt. Fél-tizenegy órákor érkezett meg autón Székesfehérvárra Koltay vezérigazgató, a Magyar Aszfalt RT vezérigazgatója. Mérő főkönyvelő társaságában. Bary ügyész azonnal megkezdte a vezérigazgató kihallgatását. Koltay vezérigazgatót azért hallgatják ki, mert a Magyar Aszfalt RT készítette Székesfehérvárott az utburkolási aszfaltmunkát, amely körülbelül ötmillió pengőbe került. Pávay Vajna Gábor villanytelepi igazgatót ma délelőtt a detektívek hallgatták ki. Pávay Vajna Gábor neve ugyanis p. v. g. jelzéssel szintén szerepel az Agrolux és a Hajós és Szántó rt. könyveiben. Az ügyészség abban az irányban folytatja a nyomozást, hogy a három betű miért került bele a vállalat könyveibe.

A LEGOLCSÓBB ÉS LEGJOBB SZÓRAKOZÁS A JÓ KÖNYV. IRATKOZZON BE TEHAT MÉG MA A DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG KÖLCSÖNKÖNYVTARÁBA.

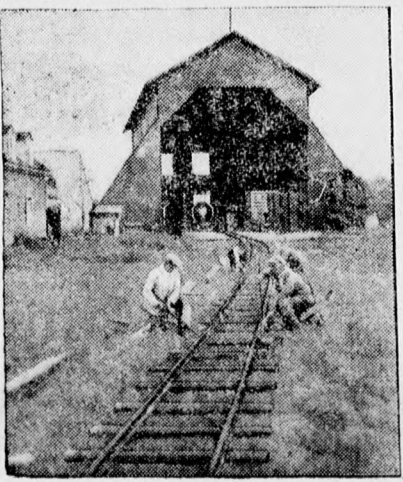

Meghívó. A Debreceni Vásári Kereskedők és Piaci Árúok Társulata ezúton értesíti tagjait, hogy e hó 12-én, délután 3 órákor az ipartestület dísztermében (Simonffy u. 2-c.) rendkívüli választó közgyűlést tart az alábbi tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Ügyvezető elnök beszámolója az általános társulati helyzetről. 3. A vezetőség lemondása és újja választása. 4. Új vezetőség program adása. 5. Indítványok. Kérjük társulatunk tagjait minél nagyobb számban megjelenni.

Gyorsírás és nyelvi tanfolyamokat rendez szeptember 15-étől kezdődően a magántisztviselők debreceni csoportja. Mindazok, akik ezen német-francia-angol és eszperantó kurzusokon résztvenni óhajtanak, jelentkezzenek az egyesület Thaly Kálmán u. 14. sz. helyiségében szombaton este 8-9 óra között.

A Zerkovitz S. C. e hó 13-án, szombaton este 8 órai kezdettel, az ipartestület dísztermében és helyiségeiben (Simonffy u. 1-c., II. em.), igen változatos és mulatságos programmal, szüreti mulatságot rendez. Lesz tánc, a Sportegylet zenekarának kitűnő zenéjére, confetti és serperintencsata, világposta, női szépségverseny, férfi csunya-ságverseny és még számos más szórakoztató műsorpontról is gondoskodik a rendezőség. A belépti díj csak P 1 személyenként, amely a Sportegylet javára fordítatik. A rendezőség a legnagyobb odaadással fáradozik az est sikere érdekében, amely már előre is biztosítottak látszik.

Mondscheinpartie-k London fölött. Londonból írják: Ha a fiatal párok a nyári és enyhe őszi estéket kellemes hangulatban együtt akarják tölteni, akkor rendszerint kísértálnak a rokonszenvesen homályos Hyde Parkba, ha esetleg egy kis pénzük van, taxiba ülnek és úgy mennek ki a zöldbe, ha még több pénzük van, magánautón teszik meg ugyanezt az utat. Egyéb andalgási lehetőségek eddig nem igen voltak, most már azonban, hála a modern technikának, a szép holdvilágos estéken a levegőben is lehet andalogni. Holnaptól kezdve megkezdődnek az éjszakai repülőkorséták London fölött. A hounslovi repülőtérre lehet este 9-től éjfélig gépet bérelni. Elég drága multság lesz ez, mert egy negyedórás ut 2 és fél fontba fog kerülni. Ilyen körülmények között csak nagyon jómódu fiatal emberek vihetik el szívük választottját légi „Mondscheinpartie”-ra.

Piccard tanár és kísérője: Kipfer, akik most aluminium golyógondolában léghajóval szállanak fel 16.000 méter magasra, hogy ott a sugárzást tanulmányozzák. Első kép: Lefektetik a sineket, amelyeken a készüléket a felszállás helyére viszik. Második kép: A két kutató a gondolában.

A Debreceni Független Ujság előfizetői és példányonként vásárlói jelentős kedvezményrel használhatják a Debreceni Független Ujság Kölcsonkönyvtárát.

Beiratás előtti gyermeke szemét vizsgálta meg szemorvossal. Szemlívég receptjét pontosan elkészíti Löbl látszerész. Piac u. 63.

Őszi kalap újdonságok nagy választékban kaphatók Matta Anna kalapszalonyában, Bethlen ucca 23.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI

SEPTEMBER 19-ÉN, PÉNTEKEN A SZENDREY JULIA CIMŰ HERCZEG FERENC SZINMŰ DISZ-ELŐADÁSAVAL NYIT A CSOKONAI SZÍNHÁZ.

Alig több, mint egy hét választ el már csak a Csokonai-színház évadnyitó előadásától, mikor is díszelőadás keretében mindjárt premierrel, Herczeg Ferenc: Szendrey Julia című szinművével mutatkozik be az új társulat nagyhírű prózai együttese. A Nemzeti Színházban mély hatást keltett magyar darab előadását ünnepegek előzik meg és így a szezonnyitás külsőségeiben is impozáns lesz. Az énekes együttes debut-je másnap, szombaton van, ugyancsak premier keretében, mikor is az immár világsikert aratott Földes-Har-math-Ábrahám Pál operett, a Viktória kerül bemutatásra. A színházi jegypénztár hétfőn, szeptember 15-én nyílik, amely időtől kezdve az összes előadásokra elővételben kezdődik meg a jegyek árusítása.

Ha olcsón akar színházba járni, ha mindig megszokott helyén szeret ülni, ha el akarja kerülni a jegyváltásnál a sorbanállást, ha nem ellensége a saját pénzének, ha az ország legjobb társulatának előadásait akarja élvezni, ha a magyar kultúrának barátja, ha szereti a színházat:

SIESSEN BÉRLETET VÁLTANI.
A színházi iroda egész nap rendelkezésére áll, hol a napi helyáraknál huszonöt százalékkal olcsóbban az ország legolcsóbb bérleti helyárain biztosíthatja egész szezonra helyét, sőt kedvezményes fizetési feltételekkel már öt előadásónként is törleszhető a bérleti hely ára.

MOZI

Prémier a moziban.

A háborus történetekkel már torkig van a közönség, a mozi mégis állandóan ismétlésekbe bocsátkozik és új kontósbé öltöztetve tálat fel régi, elcsépelett háborus témákat. Az Uránia premijer szintén háborus filmet hozott „London lán-gokban” a címe, műfaja háborus szerelmi történet. A kis repülőhadnagy szerelmes, ennek köszönheti kálváriáját, amely fizikailag és erkölcsileg végpuszulással fenyegeti. De jön a Zeppe-lin. London tehetetlen a repülő szörny támadásával szemben és a kis hadnagy béna lábakkal gépbe száll, hogy felvegye a harcot. Mint ilvenkor történni muszáj, a gyengébb fél győz, a Zep-pelin elpusztul és a két szerelmes egymásé lesz.

Csupa hálás szerep, a színészek feladata tehát nem nehéz. Helen Chandler és John Garrich amag is ismert jó szí-

nészek, beszédiük azonban érthetetlen. A sok angol párbeszéd inkább zavarja, mint elősegíti a hangulatot, beszéd nélkül, de zöreikkel a filmnek nagyobb sikere lenne. A technikai rendezés, érte ezalatt a repülőjeleneteket, sikerültnek nevezhető.

SPORT

A BOCSKAY KÉSZÜLŐDIK A SABARIA ELLENI MÉRKŐZÉSRE

Vasárnap Szombathelyen a Sabaria csapatával mérkőzik a Bocskay, amelynek játékosai tudatában vannak annak, hogy a küzdelem nehezebb lesz, mint a Ferencváros ellen volt. Csütörtökön kétkapus tréning volt a Diószegi uton ahol Sághy és Bobák kivételével valamennyi játékos megjelent.

A csapat szombaton reggel indul utnak Szombathelyre és a nagy távolságra tekintettel csak Káldy Zsigmond kíséri.

HÁRMAS BAJNOKI MÉRKŐZÉS A DIÓSZEGI UTI PÁLYÁN

Vasárnap a Bocskay távollétében sem lesz árva a Diószegi uti pálya, mert az amatőr bajnoki program itt fog lezajlani. Három érdekes küzdelem kerül eldöntésre olesó helyár mellett. Fél 1 órákor a Börös-Székgyár Szövetségi Serleg mérkőzés nyitja meg a programot, majd ezt követi a Textilgyár-Nagykálói S. S. I. osztályu amatőr bajnoki mérkőzés. A textílesek nagyon szépen játszottak és csak legjobb csapatuk korai kidőlése fosztotta meg őket pontszerzési esélyeiktől. Az NSE ellen már komplett összeállításban veszik fel a küzdelmet, így szereplésüket könnyen siker koronázhatja.

A program harmadik mérkőzése a DVES-PMÁV találkozás, amely a két testvércsapat heves küzdelmét igéri. A PMÁV csapata ezuttal mutatkozik be Debrecenben, de jó hír előzi meg, amennyiben újdonsült elsőosztályúsága ellenére a harmadik forduló után is őrzi veretlenségét.

Az élvezetes program bizonyára szépszámu nézőt fog kicsábítani a Vasutas pályára.

Szombaton este érkeznek Eperjes és Kassa válogatottjai.

A Debreceni Egyetemi Atlétikai Club és a Debreceni Torna Egylet által vasárnap délután az egyetemi sporttelepen rendezendő atlétikai verseny, valamint a DTE Magoss György téri lötéren megtartandó céllövő verseny résztvevői szombaton érkeznek Debrecenbe dr. Kissóczy József eperjesi ügyvéd, gróf Révay István, a Csehszlovákiai Magyar Testnevelő Szövetség elnöke és dr. Fekete Béla igazgató vezetésével. A háboru előtt évenként többször is felkeresték Debrecen Kassa és Eperjes legjobbjait, de a háboru óta csak most sikerült a debreceni egyesületeknek rábírni a felvidék két legnagyobb atlétikával díszelhető városát, hogy versenyzőiket Debrecenbe küldjék. A verseny iránt nemcsak Debrecenben van nagy érdeklődés, hanem Eperjesen és Kassán is nagy érdeklődést keltett a debreceni egyesületek vállalkozása. Az atlétikai versennyel együtt céllövő versenyt is rendeznek, amelyen két ötös csapat indul Kassa, Eperjes és Debrecen csapatai. Debrecen csapatát az eddigi jelek szerint Szentmiklóssy János és vitéz Udvarhelyi Béla DTE, Vrana és Molnár DGASE és Gaál DEAC alkotják, de mellettük komolyan jön számitásba Péterffy és Tóth DTE is.

A rendező egyesületek a verseny belépődíját igen mérsékelt összegben állapították meg, hogy ezáltal is fokozzák Debrecen sportközönségének érdeklődését, amelyet minden tekintetben megérdemel ez a szép és nívós sportol igéző mérkőzés. Tekintettel arra, hogy vasárnap a Bocskay sem játszik Debrecenben és nagyobb sportesemény nem lesz Debrecenben, biztosra vehető, hogy atlétikai versenyen rég nem látott nagyszámu közönséget gyűjt össze Kassa és Eperjes válogatottjainak Debrecen legjobbjaiival való találkozására. A verseny belépőjegyét pénteken délelőtt elővételben is lehet váltani a MÁV. Menetjegy-irodában (Megyeháza mellett).

érthetetlen.
kább zavarja,
t. beszéd nél-
nek nagyobb
endezés, érte
t. sikerültek

ULÓDIK
RKÖZÉSRE
na Sabaria
Boeskov,
ában vannak
ehezbb lesz,
vult, Csütör-
olt a Diószegi
k kivételével
ent.
ggel indul ut-
nagy távol-
dy Zsigmond

ÉRKÖZÉS
ÁLYÁN

távollétében
gi uti pálya,
program itt
kes küzdelem
lyár mellett,
zékgyár Sző-
nyitja meg a
eti a Textil-
I. osztályu
A textílesek
és csak leg-
és fosztotta
sélveiktől. Az
összeállítás-
t, így szerep-
oronázhatja.
mérkőzése a
amely a két
elmét igéri. A
utafközök be-
előzi meg,
őszitalysága
duló után is

bizonyára
bitáni a Vas-

eznek
ogattójai.

Atlétikai Club
gyelet által
ami sporttelepen
ny, valamint a
i lőterén meg-
résztvevői
debrecebe dr.
ügyvéd, gróf
vákiai Magyar
őke és dr. Fe-
tésével. A há-
zör is felkeres-
Eperies leg-
csak most si-
sületeknek rá-
gyobb atlétika-
hogy versen-
ben van nagy
iesen és Kas-
keltett a deb-
közása. Az at-
céllovó ver-
velven két ötös
ies és Debrecen
patát az eddigi
össy János és
DTE. Vrana és
I DEAC alkot-
van ion számi-
DTE is.
k a verseny be-
összgeben ál-
záltal is foko-
ségének érdek-
len tekintethen
és nivós sporto-
ettel arra, hogy
em látszik Deb-
ortesemény nem
sra vehető, hogy
nem látott nagy-
össze Kassa és
k Debrecen leg-
ása. A verseny
delelőtt elővétel-
ÁV. Menetiagy-
mellett).

**EGYETEMI
USZÓBAJNOKI VERSENY**

A DEAC szeptember 15-én délután fél 4 órakor rendezi meg az egyetem férfi és női hallgatói részére az egyetem 1930-31. tanévi uszójainokai versenyt az alábbi versenyszámokkal:
Női hallgatóknak: I. 50 m-es gyors-
uszás, II. 50 m-es melluszás, III. 50 m-es hátuszás.

Férfi hallgatóknak: I. 100 m-es gyorsuszás, II. 100 m-es melluszás, III. 100 m-es hátuszás, IV. 400 m-es tet-
szésszerinti uszás, V. 3x100 m-es veg-
yes stafétauszás, VI. Műugrás (3 előírt és 3 szabadon választott gyakor-
alatt). Előírt gyakorlatok: 1. repülő fe-
jes, 2. fejes hátra, 3. szaltó hátra.

A versenyen résztvehetnek egyete-
műinknek az e tanévre beiratkozott
rendes és rendkívüli hallgatói.

Nevezni a helyszínen lehet, nevezési
díj nincs. Díjazás: minden verseny
győztese a Debreceni Tisza István tud.
egyetem 1930-31. tanévi uszójainoka
címet és aranyozott érmet, II. helye-
zettjei ezüstözött, III. helyezettjei bronz
érmet nyernek. Az indulók számára
való tekintet nélkül megtartják a ver-
senyt.

**Bíróküldés a vasárnapi mérkőze-
sekre.** DVSC—P. MAV, Debrecen;
Szántó. Textilgyár—NSE, Debrecen;
Debreceni. NyTVE—DTE, Nyiregy-
háza; Schön. NyKISE—NYÖTSE,
Nyiregyháza; Dr. Kupinszky, KSE—
MTSE, Kiszvárd; Rolkó. D. Börös—
Székgvár, Debrecen; Sass.

A DTE labdarúgó szakosztálya szak-
osztályi ülést tart ma, pénteken este 8
órákor az Arany Bikában levő klubhelyi-
ségben, amelyre a játékosok megjelenését
kéri a vezetőség.

Vízipóló. Budapestről jelentik: A
Császárfürdő két elsőosztályú vízi-
póló bajnoki mérkőzésének eredménye:
III. kerület TVE—MSE 3:1 (2:0), MAC
—BESZKÁRT 11:1 (3:0).

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde.

A készárúvásáron a rozs öt, a buza
pedig néhány fillérrel volt drágább, de a
forgalom nem volt valami nagyon élénk,
mert alacsonyabb árnaknál a kínálat ma
is meglehetősen csekély volt a vidéken.
A határidőpiacon nagyjában a tegnapi
árfolyamok keretében kötötték az üzle-
teket. A piacon elterjedt hírek szerint
egyelőre nem engedik a márciusi búzát
17.20, az októberi búzát 15.80-as árfo-
lyamok alatt kötni. A rozs is szállár-
dabb volt néhány fillérrel, a májusi tengeri
ellenben körülbelül 25 fillérrel olcsó-
bodik.

A lisztárak nem változtak.
Határidőüzlet: Buza: Október 15.80,
zárlat 15.81—82, március 17.25, zárlat
17.20—21, május 17.55, zárlat 17.60—
17.61, Rozs: Október 9.62, zárlat 9.64—
9.65, március 10.77, zárlat 10.83—85,
Tengeri: Szeptember 14.80, május 14.40,
zárlat 10.04—05.

Készárúüzlet hivatalos árjegyzései:
Buza: izzai 77 kg 15.60—16.20, 78 kg
15.75—16.35, 79 kg 15.90—16.60, 80 kg
16.00—16.80, izzai 77 kg 15.50—15.70,
78 kg 15.60—15.80, 79 kg 15.75—15.95,
80 kg 15.85—16.05, izzai 77 kg 15.60—
15.85, 78 kg 15.75—16.00, 79 kg 15.90—
16.15, 80 kg 16.00—16.25, dtali 77 kg
15.30—15.50, 78 kg 15.45—15.65, 79 kg
15.60—15.80, 80 kg 15.70—16.00, pestv.
77 kg 15.30—15.50, 78 kg 15.45—15.65,
79 kg 15.60—15.80, 80 kg 15.70—16.00,
bácskai 77 kg 15.30—15.50, 78 kg 15.45—
15.65, 79 kg 15.60—15.80, 80 kg 15.70—
16.00. Rozs: pestv. 9.15—9.35, egyéb
rozs 9.15—9.30, tak. árpa I. 13.25—
13.75, tak. árpa II. 12.50—13.00, felsőm.
sörárpa 18.50—20.00, egyéb sörárpa
15.00—17.00, köles 11.50, 12.00, repce
27.25—27.75, tiszai tengeri 14.80—15.00,
egyéb tengeri 14.65—14.95, zab I. 15.00—
16.00, zab II. 14.40—15.00, korpa 8.00—
8.20, lucernamag 130—140.

Valutaárfoiyamok.

Angol font 27.73—27.88, Belga frank
79.40—79.80, Cseh kor. 16.85—16.97,
Dán korona 152.45—153.05, Dinár 10.04—
10.12, Dollár 568.30—570.30, Francia

frank 22.30—22.60, Hollandi forint
229.20—230.20, Lengyel zloty 63.70—
64.10, Lei 3.37—3.41, Leva 4.12—4.18,
Lira 29.80—30.10, Német márka 135.60—
136.20, Norvég korona 152.40—153.00,
Osztrák schilling 80.25—80.65, Svájci
frank 110.45—110.95, Svéd korona
153.00—153.60.

A mai budapesti állatvásárok.

Budapestről jelentik: A mai marha-
vásárra felhajtottak 928 vágómarhát.
Ókor legjobb minőség 104—120, kivé-
telesen 125, középmínőség 74—100,
gyenge 60—71, bika legjobb minőség
102—116, kivételesen 128—120, közép-
mínőség 86—100, gyenge 76—84, Teher
legjobb minőség 88—102, kivételesen
109—110, közép 62—86, gyenge 48—60,
bivaly 36—56, növendékmarha 70—96,
kiesontozni való marha 40—48. Az
irányzat lanyha volt. A mai ferenevá-
rosi sertésvásárra felhajtottak 3450 ser-
tést. Elkelt elsőuliban kilogramonként
könnyű sertés 116—120, közepes sertés
120—122, nehéz sertés 122—124 fillérről.
Az irányzat vontatott volt.

Terménytőzsde-zárlat:

Csikágó, szeptember 11.

Előző zárlat.	Mai zárlat.
Cent. bushel	Cent. bushel
Buza:	
Szept. 83.50	82.250
Dec. 88.625	87.125—250
Márc. 92.50	90.875—91
Május —	94.125
Tengeri:	
Szept. 97.—	95.25
Dec. 92.25	90.625
Márc. 94.—	92.375
Május —	94.25
Zab:	
Szept. 39.—	38.375
Dec. 42.75	42.25
Márc. 45.—	44.25
Május —	45.625
Rozs:	
Szept. 57.—	57.—
Dec. 62.375	61.50
Márc. 66.—	65.625
Május —	68.875

**NE TÉVESSZENEK MEG
AZ ÁLTALÁNOS ELVEK.**

A növénytermesztés nem tűri meg az egy-
oldalú szabályokat, a merev korlátokat. — A
gazdálkodás terén az „ahány ház, annyi szo-
kás”-nak meg van a maga létjogosultsága. —
Ugyazán ahány gazdaság, annyi féleképpen
kell benne gazdálkodni. Hogy hogyan, azt a
gazda szaktudásának és éles gazdai szemmel
szerzett tapasztalatainak kell megszabni. Az
előírások és az általános elvek értékes tájéko-
zatók, amelyek elindulva, a gazdaság külön-
leges viszonyai közé illő és esetenként alkalm-
mazandó adott viszonyok közé való elveket
kell kidolgozni. Többek közt az alkalmazandó
műtrágyákra, a belőlük használandó mennyi-
ségre sem lehet kész előírásokat követni. A
gyakorlatban éppen megbosszulja magát,
ha olyan műtrágyát használunk, amelynek al-
kalmazása nem szükséges, pl. elegendő felve-
hető alakban levő kálium tartalmú talajon hasz-
nálunk káli műtrágyát, mintha pótlásra szoruló
fémföldanyagot pótló műtrágya használatát mu-
lasztjuk el, vagyis pl. nem használunk ott ni-
trógénműtrágyát, ahol a talaj azt megkíváná.
Hazánk nagyon sok vidékén láthatunk évről-
évre „nitrogénches”, betegesen sárga színű ve-
téseket. Nitrogénben különösen szegény talaj-
ainkon szaktudomány kell sokszor azzal az ál-
talanos elvvel is, hogy pillangósvirágú, nitro-
gént gyűjtő növény után nem szükséges nitro-
génműtrágyát használni. Vannak hazánkban
redszereken állótrágyázott, de természetből
fogva nitrogénre igen éhes földek, amelyek
esetleg még állótrágyázás évében is kíván-
nak nitrogén-műtrágyát is, a következő eszten-
dében pedig — ha csak nem nitrogéngyűjtő pill-
angós természetéről van szó, amely esetleg
egész fiatal korában szintén hálás lehet egy ke-
vés könnyen felvehető nitrogénért — csaknem
minden bizonyos hálásak nitrogénműtrágyá-
zásért. Ezekben gyakran a szokottnál nagyobb
nitrogénműtrágya adagok is jövedelmezően ér-
vényesülnek. Nem szabad azonban megfede-
keznünk ilyen esetben arról, hogy a hazánkban
igen gyakori nagyon meleg és száraz időjárás
esetén csak a lassan és egyenletesen érvénye-
sülő nitrogént tartalmazó műtrágyából alán-
latos az általánosan beváltnál nagyobb men-
nyiséget használni.

HIRDETMEY

Debrecen sz. kir. város adóhivatala közhírré
teszi, hogy Debrecen sz. kir. város határából
1929. év folyamán bejelentett adótergő válto-
zások helyszínelésének eredményét feltüntető
jegyzék a városi adóhivatal 2-es számú szo-
bájában 1930 szeptember hó 15-től szeptember
30-ig a hivatalos órák alatt közszemlére kite-
tetik.

A fenti jegyzékben felvett földterületek mű-
veléségi és osztályba sorozása ellen érdekel-
tirtokos a fenti határidő alatt a városi adóhi-
vatalnál szóval vagy írásban felszólalhat
Debrecen, 1930 szeptember 9.
Városi adóhivatal.

Tüzifa és szén

házhöz szállítva és telepen átvéve
legolcsóbban beszerezhető
Lobstein Testvérek
Hatvan ucca 6. Telefon 521.
Kedvező fizetési feltételek.
Telep Pestl ucca 2. Telefon 13-95.

**Gyönyörű világos
5 szobás III-ik emeleti
uccai lakás**

minden modern komforttal
(központi fűtés, személyfelvonó,
melegviz stb.) azonnalra
kladó.

Értekezhetni Piac ucca 34. sz.
alatt könyvkereskedésben.

MEGHÍVÓ.

A Waldmann Albert Borkereskedelmi
Részvénytársaság 1929/30. VI. üzletévi ren-
des közgyűlést folyó évi szeptember hó
28-án délután 5 órákor irodájában (Széchenyi
ucca 37. sz., I. em.) tartja meg, amelyre a
társaság részvényeseit tisztelettel meghívja az
Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság je-
lentése a lefolyt üzletévről s ezzel kapcsolat-
ban a nyereség hovatartozása és a felmen-
vény megadása iránti határozathozatal.
2. Igazgatóság válasza.

Figyelmeztetés.

A mérleg és eredmény számlák, ezek mel-
lékletei a társaság irodájában az üzleti órák
alatt megtekinthetők. Az alapszabályok 16. §.
 értelmében a közgyűlésen csak az a részvé-
nyes bír szavazati joggal, aki részvényeit a
közgyűlés előtt 3 nappal a társaság irodájá-
ban letette.

Ólmot

veszünk
a legmagasabb napiáron
Hegedüs és Sándor R. T.
könyvnyomda Piac ucca 49.

**Őszi és téli
divatlapujdonságok**

érkeztek és kaphatók
Hegedüs és Sándor R. T. könyvkereskedésében
Ferenc József ut 34.

VARROGÉP
JAVITAS
SZAKSZERUEN
ÉS GYORSAN.
SINGER VARROGÉP RÉSZV. TÁRS.
DEBRECEN, PIAC UCCA 79.

Szörmeárak
legolcsóbb beszerzési forrása
ADLER
képesített szűcs mesternél
Bathfány ucca 2. szám. Telefon 1708.

A debreceni kir. járásbíróság, mint telek-
könyvi hatóságától.
21.373/1930. tksz.

**ÁRVERÉSI HIRDETMEY-
KIVONAT.**
Kun János végrehajthatónak Karsai József
és neje Rác Lidia debreceni lakos végrehaj-
tást szenvedő ellen indított végrehajtási
ügyében a telegkönyvi hatóság végrehajtási
árverést 145 P 73 fill. tőkekövetelés és jár-
lékai behajtása végett a debreceni kir. járás-
bíróóság területén lévő, Debrecen sz. kir. vá-
rosban felvő s a debreceni 8354. sz. betétben
A + 1. sor., 16.376. hrsz. alatt foglalt 170
négyzetöl területű Szép ucca 30. sz. ház és
udvarra az Újfalón (a Belsőlegelő II. dűlő-
ben) 3000 P kikiáltási árban elrendelte.
Az árverést 1930. évi október hó 28. napján
délutól 9 órákor (telegkönyvi hatóság hiva-
latos helyiségében Deák Ferenc ucca 17. sz.,
1. ajtó) fogják megtartani.
Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási
ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.
Az árverési szándékozók kötelesek bánat-
pénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben,
vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatá-
rozott árfolyammal számított óvadékképes ér-
tékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a
bánatpénznek előleges bírói letébe helyezé-
séről kiállított elismervényt a kiküldöttnek
átadni és az árverési feltételeket aláírni.
Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál ma-
gasabb ígérést tett, ha többet igéri senki
sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár
százaléka szerint megállapított bánatpénzt az
általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiege-
szíteni.
Debrecen, 1930 augusztus 30. napján.

Koós sk. kir. j. b. alelnök.
A kiadmány hitelűl:
Szentgyörgyi
kiadó.

MÉRAY féle
**háromkerekeű
teherautó**
(8 hónapig volt üzemben)
cca 2—300 kg. teherbírára
**rendkívül olcsón
eladó.**
Cim a kiadóban.

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG ÖTVEN FILLÉR ÉS EGYSZER KÉT REGGELI LAPBAN JELENIK. MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR. VASTAGBARRÉVAL SZEDETT SZAVAK DOPIÁN SZÁMITTATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA. FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK: FŐKIADÓHIVATALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT (PIAC UCCA) 49. SZÁM, FŐKÖNYVÉRTÉKELŐHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDÜS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM ALATT ÉS A „MARGIT”-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNL.

Levelezés

Szakitok veled,
ha nem veszel fényképező-
gépet Szakálnál, Piac u. 34.
alatt. Takarékoság. 2317-d

Házasság

Józanéletű,
szorgalmas, munkabíró, 46
éves gazdasági ispán tanyá-
ra feleségül venne hozzáillő,
legalább butorral rendelkező
asszonyt, vagy leányt, ki
nemcsak a házasságban, ha-
nem a gazdaságban is jól
megállná a helyét. Csak ko-
moly ajánlatot kérek. „Jó
gazdasszony” jeligré a ki-
adóba kérek. 4899c

Kiadólabát

Kiadó
udvari 2 szoba, konyha, vil-
lany és vízvezetékekkel ellá-
tott egyszerűbb lakás. Lo-
rántffy u. 42. 5064—d

Központban
különbejárattal butorozott
szoba azonnal kiadó. Cim:
Könyvület, Simonffy u. 19.
908—a

Központban
elegáns különbejárattal uccai
szoba 15-re kiadó. Érdek-
lődni délelőtt 245. telefon-
szám. 911—a

Különbejárattal
jól butorozott világos szoba
kiadó. Széchenyi ucca 15.
emelet. 914—a

Egyetem
mellett 3-4 szobás lakás
mellékkel, vízve-
zetékekkel, villanyvilágítással
kiadó. Felvilágosítást ad:
kollégiumi kapus. 905—d

Egy
vagy két személyre külön-
bejárattal butorozott szoba
azonnal kiadó. József kir.
herceg u. 35., II. 870—d

Két
szoba és mellékkeliségek-
ből álló lakás november el-
sejére kiadó. Poroszlai ut
41. szám. 903—b

Csinosan
butorozott udvari szoba 1-2
uriember részére olcsón ki-
adó, esetleg teljes ellátással.
Szepességi u. 43. 886—b

Különbejárattal
központi fűtéses szép szoba
1-2 személy részére kiadó.
Glück Sándor, Arany János
u. 54. 889—d

Központban
különbejárattal uccai elegán-
s butorozott szoba ki-
adó. Püspöki palota, II.
emelet 40. Déri-muzeum
felől. 901—b

Orvos
és ügyvéd urak figyelmébe!
Gyönyörű 3 szobás uccai
lakás fűrdő- és cselédszobá-
val, hozzáépítve váró- és
rendelőszoba, azonnal be-
költözhető. Cim a kiadó-
ban. 5039—d

Különbejárattal
csinosan butorozott szoba
Kollégium mellett intelli-
gens zsidó családnál egye-
temi hallgatónak kiadó. —
Cim a Független Ujság ki-
adóhivatalában. 291—d

10 SZAVAS APRÓHIRDETÉS 50 FILLÉR KÉT REGGELI LAPBAN

CSAK MI KOZOLJUK APRÓHIRDETÉSEIT

két reggeli napilapban.
APRÓHIRDETÉSEIT

a DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁG és a DEBRECENI UJSÁG
részére a következő helyeken lehet feladni: a DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁG főkiadóhivatalában, Piac
ucca 49. szám; a DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁG kölcsönkönyvtárában, Széchenyi u. 2.; a HEGEDÜS
ÉS SÁNDOR RT. könyvkereskedésében, Piac ucca 34. szám alatt és a MARGIT-FÜRDŐ pénztáránál.

Egyszer fizet 50 fillért és ezért a pénzért a DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁG és a DEBRECENI UJSÁG
közli apróhirdetéseit. VIGYÁZZON A FENTI CIMEKRE, MERT CSAK MI KÖZÖLJÜK EGYSZER FEL-
ADOTT APRÓHIRDETÉSÉT KÉT NAPILAPBAN.

Kiadó

azonnal két szoba, konyha,
mellékkeliségek. — Ugyanott
szép nagy világos szuterén.
Domb ucca 20. 4994—b

Két

szobás lakás október 1-re
kiadó. Mester u. 29. 5027—d

Takarításért

száraz, tiszta, világos pince
lakás kiadó. Apaffy ucca
20. 4781—c

Püspöki palotában

kiadó csinosan butorozott
szoba fűrdőszoba használat-
tal. Cim: Független Ujság
Kölcsönkönyvtárában, Szé-
chenyi u. 2. 812—d

Különbejárattal

központi fűtéses szép szoba
egy-két személy részére ki-
adó. Glück Sándor, Arany
János ucca 54. szám. 881—d

Kiadó

november 1-re modern uri-
lakás, 2 szoba, fűrdőszoba,
egyedül álló urnőnek vagy
garzonnak alkalmas. Pé-
terfia 48., földszint. 5041—c

Különbejárattal

csinosan butorozott szoba
kiadó. Hatvan ucca 28. 912b

Elegánsan

butorozott uccai szoba ki-
adó. Fötér 79. sz., II. em.
5038—b

KÖZPONTBAN

kiadó szép világos, kényel-
mes szoba fűrdőszoba hasz-
nálattal. Cim a kiadóban.
1425—d

Szoba,

konyha, kamara kiadó. —
Thaly Kálmán u. 4. 5028—d

Ellátás

Izraelita

gyermektelen házaspár tel-
jes ellátásra elfogad izraelita
elemi, polgári, vagy gimná-
ziumi fiú, vagy leánytanulót
mérsékelt, olcsó árért gon-
dos felügyelet mellett. Kar-
dos Hugó, Rothermere (volt
Darabos) ucca 29. szám.
480d

Pénz

Betétekre

most is mi adjuk a legmag-
sabb kamatot. Kölcsönöket
olcsón folyósítunk. Debre-
ceni Népszövetségi Hitelszö-
vetkezet, Szent Anna u. 10—
12., Batthyány u. sarok. —
kiadóhivatalában. 1360d

Wittel

Jókarban
levő üstházat, üsttel együtt
megvételre keresek. Diófa
ucca 15. szám. Rosenfeld.

Fajmustot

veszek hordóért. Hordókat
eladok, nagy pincéket bérlé-
sbeadok. Márton Kálmán,
Poroszlai ut 10. 789—c

Betöltendő állás

Egy

szabó tanuló felvétetik. —
Sztepanov, Degenfeld-tér 2.
879—b

Ügyes

varróleány azonnala felvé-
tetik Burg Böske női szalon-
jában, Garai ucca 28.. 599d

Ügyes

kézi, varró- és tanulóleányo-
kat felveszek. Szabó Kata,
Ferenc József ut 63., I. em.
705d

Cimfestő tanulót

felvesz Held Miklós cimfes-
tészete, Simonffy ucca 36.
5053—d

Kéziszövészekhez

elsőrendű női és férfi szak-
munkás kerestetik azonnal.
Szücsné, József királyi her-
ceg u. 14. 5056—c

Ügyes

leányok, 14—15 évesek,
könnyű munkára felvétetnek.
Jókai ucca 44. 4766—a

Fiatal leány

bejárónőnek délelőtre felvé-
tetik. Rothermere (Dara-
bos) ucca 20. 5065—a

Egy

ügyes kufutó felvétetik. —
Bozzay telep, Csóka Pál u.
3. 5061—a

Intelligens

nevelőnő keresek délutánra.
Cim a kiadóban. 883—d

Modell keresés

Gazdasszonynak

ajánlkozok megnyerő kül-
sejű intelligens özvegyas-
zony, kintőn fűz, varrás-
hoz, baromfitenyésztéshez
ért. Esetleg elszámolásra is
menne vendéglőbe. Leffer
Istvánné, Debrecen, Vörös-
marty u. 28., ajtó 4. 907-a

Perfekt szakácsnő,

ki remekül főz, süt és varr,
éves bizonyítványokkal ál-
lást keres jobb uriháznál
vagy gazdaságban. Cime a
kiadóban. 4918—d

Soffőr

200 pengő kaucióval állást
keres. Arany János u. 53.
909—a

Okl. szülésznő,

egyben éves bizonyítvá-
nyokkal bíró ápolónő orvosi
rendelőbe, vagy privát be-
tegez is ajánlkozok. Szives
megkeresést a kiadóba kér
„Ápolónő” jelige alatt.
122—d

Kitűnően

főző, sütő nő, ki a gazdaság
és háztartás minden ágában
kiválóan jártas, házvezető-
nőnek vagy gazdasszonynak
ajánlkozok, hosszú bizonyít-
ványokkal. Nagyon szépen
varr, gyermekek német okta-
tását is vállalja. Cime a ki-
adóban. 4917—d

Lakást keresek

Központban

vagy annak közelében két-
szobás, fűrdőszobás modern
lakást keresek. Cim a ki-
adóban. 893—d

Üzletek

Üzlethelyiség

Deák Ferenc ucca 2. szám
alatt kiadó. Értekezhetni a
házfelügyelőnél. 644—d

Hajduszoboszlón

eladó vagy kiadó pékség ud-
varral, lakással, bankteher-
rel együtt, azonnal átvehető
esetleg társat vagy üzletve-
zetőt keresek. Tóth Sándor
kereskedő. 864—c

Cipészeknek,

órásnak alkalmas üzlethe-
lyiség és szoba, konyhas la-
kás Sámsoni ut 9. alatt ki-
adó. Értekezni ott a mész-
üzletben. 5064—b

Ingalan

Eladó

szőlő Vámospércsen, 20 kat.
hold, közvetlen falu alatt, té-
len, nyáron lakható villával,
vincellér lakás, borház, tel-
jes felszereléssel, idei ter-
mással, kedvező fizetési fel-
tétellel azonnal átve-
hető. Értekezni lehet: Jó-
zsef kir. herceg ucca 52.
531d

Öt hold föld

Nagyszepesen, közel a vá-
roshoz, eladó. Érdeklődni:
Ladányi puszkamesternél.
4982—d

Nagycsere

7. számú tanya 16 magyar
hold föld 80 hold kaszáló
joggal 3 évre kiadó. Érte-
kezni a helyszínen. 5048-b

27 és fél

katasztrális hold eladó. On-
dód, Kádár-dűlő 39. sz.
5032—d

Hajduhadházi

Bocskay-kertben ezerhat-
száz négyszögöl kitiünő
karban levő szőlő eladó.
Személyesen tárgyalok. —
Varró Ferenc, Hajduhad-
ház. 5050—d

Eladás

Kóser

tokaji és kerti borok kitiünő
minőség. kóser szappan —
Kupfernál, Pásti u. sarok.
913—a

Üres

üvegek eladók. Miklós u. 4.
884—d

Villamos transzparens,

90x60 cm. ovál, zománc-
zott, nagyon olcsón eladó.
Miklós u. 17. 4970—d

„Kátránypapír”

míg a készlet tart, teker-
csenként 380—480. Elszí-
getelő 5—7 pengőig. Mik-
lós ucca 13. szám. 1462—d

Friss

tej, naponta házhoz szállit-
va állandóan megrendelhető
Zöldfa u. 14-a. 873-d

Eladók

költözködés miatt különféle
butodarabok, gyermekágy,
mosóeszközök, üvegek stb.
Veres Miklós, Közraktár.
866—b

Vadonutaj

XVI. Lajos stílusú szalon-
butor eladó. Cim a kiadó-
ban. 859—b

Egy

teljes, szép, gyönyörű ebéd-
lő, ablakfüggönnyel, asztal-
terítővel, külön egy sifon és
kredenc fehér márvánnyal
sürgősen eladó. Arany Já-
nos 13. 515d

Iskolahegedük,

vonók, tokok, mindennemű
hangszerek, húrok és alkat-
részek szükségletét legelő-
nyöbben beszerezheti
Szendrő hangszerárúháza-
ban, Batthyány u. 22. szám.
1365d

TANKÖNYVEK

az összes iskolák részére az
előírt legújabb kiadások-
ban kaphatók új vagy hasz-
nált állapotban. Minden is-
kola részére füzetek, író- és
rajzszerek a legnagyobb vá-
lasztékban és olcsó árban
beszerezhető. Aczél An-
tikvárium könyv- és papir-
kereskedésében, Széchenyi
u. 2. 6276d

Anód

accumulátor 90 voltos szek-
rényben, fűtő accumulátor,
4 volt, D. L. g. 2. szekrény-
ben olcsón átadó. Miklós
ucca 17. 47—d

CHAMOTTE TÉGLA

és habarcs kapható: Lukács
Vilmos és Testvére, Debre-
cen, Károly Ferenc József ut
3/b. sz. 1100—d

Szenzációs olcsó árak!

Gyermekruhák már 1 p
80-tól kezdve kaphatók a
Gyermekdivatházban, Vá-
rosházépület. 32—d

Eladó

literes, félliteres és kisebb
likőrös és boros üvegek. Ér-
deklődni könyvkereskedés-
ben, Piac 34. 2145—d

Fajborok

saját termésű, hordó és li-
terenkint is alacsony áron:
Arany János u. 30. 5054-b

Eladó

5 hektó bor, hordók, szedő-
kád, kut szívónyomó ke-
rékkel és hét ágsodrony,
uj. Szent Anna 22. Hor-
váth. 902—a

4 lámpás rádió,

vadonutaj Philips anódpótló-
val és hangszóróval 200 pen-
gőért, varrógép, kerékpár,
üvegezett puld, gyógyszer-
részmérleg, fagyalt- vagy
bortartály, fali tükör eladó.
Vár ucca 6., udvarban. 910a

Különféle

Gyorsírást

legújabb módszerrel tanítok.
Érdeklődni lehet: Engel
László ékszerüzletében, —
Piac ucca. 761—c

Boróvadás

16, hajvágás 20, fazonra 30,
bubi és babi hajvágás 30,
női hajmosás 80, ondolálás
80, manikűr 40. Toma, Mik-
lós ucca 53. 907—b

Németül

tanít azonnali konverzatióval
Kossuth u. 30. 5062—d

Zongorázn

jutányosan tanítok akadé-
miai módszer szerint. Cim a
kiadóban. 891—d

Németből

csak privát órát vegyen,
gyorsabban és könnyebben
tanul. Keresse fel levélben
dr. Kövessy, Harsányi G. u.
25. 712—d

Az Erzsébet-ut

és vasúti hidon át vezető
uton elveszett, másnak ér-
téktelen temetői regiszteres
könyv megtalálója jutalom-
ban részesül Kauffmannál,
Szepességi u. 24. 721—d

A Csipkeüzletben

Hatvan ucca 1. tekintse meg
a legújabb divatmintákat. —
Versenykivüli árak és óriási
választék. 1435—d

Gyorsírást

legújabb módszerrel tanítok.
Érdeklődni lehet: Engel
László ékszerüzletében. —
Piac ucca. 761—c

CEMENTLAPOK,

betoncsövek, — kutgyűrűk
legolcsóbban beszerezhetők
Lukács Vilmos és Testvére
cementárúgárában, Deb-
recen, Károly Ferenc József
ut 3/b. sz. 1100—d